

Forumul studențesc

● revistă a consiliului uniunii asociațiilor studenților comuniști din centrul universitar timișoara ● nr. 6 (92) aprilie 1984 ● 16 pagini ● 3 lei ●

MAI

Intimpinăm un MAI aprins, un MAI al muncii și luminii, treaptă a celei de-a 40-a primăveri a libertății noastre, în care marile noastre sărbători își înmănușează semnificațiile istorice, premergând fundamentale decizii viitoare: Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român.

Un Mai pe care noi studenții îl primim cu fruntea sus, învățând, muncind, cercetând, scriind, inventând, ridicându-ne pas cu pas, privind prin ferestrele amfiteatrului spre TARA în care ființăm și care despletindu-și tinerețea, așteaptă marea sărbătoare.

Fie acest ceas sărbătorec un îndemn ca fiecare dintre noi să muncim mai mult, mai bine, mai temeinic, spre împlinirea misiunii care ne-a adus în acele rânduri și spre aceleași idealuri.

FORUMUL STUDENȚESC



Izbinzi ale celor patru decenii de libertate și lumină

ȘCOALA POLITEHNICĂ TIMIȘOREANĂ

La început a fost Școala Politehnică. Adică, nu. La început a fost dorința și ideea creării unei forme de învățământ superior la Timișoara, cum rezultă din strădaniile depuse în secolul trecut pentru înființarea unei Academii de drept, din memoriul întocmit de primarul din 1906 al Timișoarei, Carol Telbisz, din articolul „O Universitate în Banat” apărut în *Banatul românesc* din 3 noiembrie 1919 sub semătura profesorului Traian Lalescu de la Universitatea din București, în care se pune accentul asupra „dorinței arzătoare de cultură a unei populațiuni care și-a arătat totdeauna mintea deschisă năzuințelor omenirii spre frumos, spre bine și spre adevăr. „Un an mai târziu, la 11 noiembrie, le va fi fost dorința împlinită, căci prin Decretul-Lege nr. 4822, art. 2 se stipula „înființarea pe ziua de 25 noiembrie 1920 a unei Școli politehnice la Timișoara”, ca prim director (rector) al acesteia fiind numit însuși marele matematician Traian Lalescu, originar din Banat.

Pagini de arhivă, rădăcini pe care avea să se clădească. În primul an cursurile Școlii Politehnice au fost urmate de 17 studenți, dintre care 89 în anul I (printre ei, oaspeți din U.R.S.S. și S.U.A.!) și 28 în anul pregătitor. Primăria de atunci a pus



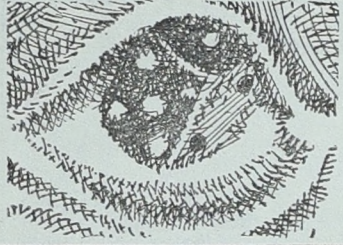
la dispoziția acestora o clădire de pe strada Bocșei (aparținând și astăzi Institutului politehnic), o cantină aflată în clădirea Clubului Regata de pe malul Begăi (catedra CHIF de astăzi) și un cămin în fosta închisoare militară de pe strada Popa Șapcă, dezafectată după primul război mondial. Învățământul era

organizat pe două specialități: Electromecanică și Mine-Metalurgie cu durată studiilor de patru ani, plus un an pregătitor.

După romantismul acestor începuturi, urmează evoluția spre afirmarea pozitivă. Prin anii '30 Politehnica timișoreană va introduce în premieră națională obligativitatea întocmirii unui proiect de diplomă pentru obținerea titlului de inginer. În aceeași perioadă ea începe să-și regreupeze forțele. Anul 1923 marchează punerea în folosință a pavilionului Facultății de Mecanică de azi, 1927 a primului cămin (1 MV) și 1930 a primei

(Cont. în pag. a IV-a)

HARALD ZIMMERMAN ■



Panoramic / Studentesc Puncte de vedere

■ INIȚIATIVĂ ȘI EFICIENȚĂ ÎN DOMENIUL CULTURAL ■

Educația ateist-științifică a tineretului — condiție a umanismului socialist

Partidul nostru a acordat întotdeauna o atenție deosebită educării oamenilor muncii în spiritul concepției materialist-științifice și umanist-revoluționare, formării convingerilor ateiste despre lume și viață. Aceasta întrucât afirmarea materialismului în conștiința socială și individuală nu este un scop în sine, ci reprezintă o parte inseparabilă a modului de viață socialist, o condiție a libertății spirituale a personalității umane. De aceea conținutul și metodele educației materialist-științifice și umanist-revoluționare, menținându-și permanența principiilor și telurilor, au dobândit în actuala etapă a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în România, trăsături specifice, determinate de factori obiectivi și subiectivi: gradul de dezvoltare a relațiilor sociale, maturitatea social-politică și spirituală a maselor, locul și rolul pe care-l are religia pe plan internațional.

Concepția materialist-științifică nu poate fi privită ca un rezultat al educației „în sine”: s-au tratat uneori cam iluminist rolul, funcțiile și potențele educației în sine, latura organizatorică a fost cumva subestimată, inclusiv în munca educativă. Contracurarea fenomenului religios depinde de organizarea globală a învățământului și de a fiecărei școli în parte.

Educația religioasă s-a sprijinit totdeauna pe ideea și practica ritualului — înțeles într-un sens foarte larg — care ține de nevoile socioafective ale individului. Educația materialist-științifică se constituie într-un mare sistem în jurul unei axe care este munca. Munca trebuie să reprezinte replica la strategia ritualului: să devină pivotul în jurul căruia să se desfășoare întreaga activitate educativă. Pentru ca acest lucru să fie posibil este obligatorie o ordine desăvârșită a întregii activități, inclusiv în cea de învățământ. Este necesară o motivație superioară a muncii, noțiunea aceasta fiind înțeleasă în foarte multe sensuri, incluzând pe cel de pregătire profesională. Pentru a contracura educația religioasă nu activitatea de masă este cea mai eficientă, ci munca cu omul, care să valorifice ceea ce este superior în structura personalității fiecăruia. Munca de la om la om trebuie să fie selectivă pentru a fi eficientă: să se ocupe de aceia care prezintă destrucțiuni ale individualității, să acționeze astfel încât să nu existe

studenți marginalizați, neglijați, deci predispuși la alienare religioasă (acest adevăr ni-l sugerează, ca procedură, însăși practica religioasă prin exemplul spovedaniei: individul este luat în seamă și nu masa de oameni).

Din dezvoltarea istorică a conștiinței umane reiese un adevăr tot atât de vechi ca și cunoașterea științifică: între știință și religie se desfășoară o continuă luptă, cind camuflată, cind directă, deschisă, violentă. Fideismul contemporan devine mai tolerant decît cel clasic, această schimbare fiind determinată de efortul de menținere a primatului credinței în noile condiții generate de revoluția fără precedent a științei. S-a ajuns astfel, în timp, la modificarea atitudinii credincioșilor, modificare spectaculară dacă ținem seama de cele două extreme: Evul mediu (vezi, arderea pe rug!) și prezentul (cînd fideiștii contemporani afirmă că între credință și achizițiile științifice nu există nici o contradicție). Reinterpretarea dogmelor religioase a devenit obligatorie datorită accesului tot mai larg al oamenilor la rezultatele științei. Teologii nu-i mai pot pretinde omului să creadă că provine din Adam și Eva, dar îi pretind să creadă că provine din divinitate. Dacă în alte perioade opoziția dintre știință și religie era rezolvată prin mijloace instituționale, în prezent se recomandă de către teologi o reconciliere, o recunoaștere reciprocă a adevărilor.

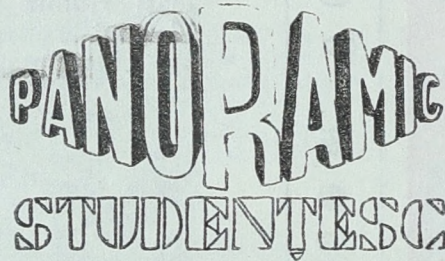
Educația materialist-științifică a tineretului face parte integrantă din procesul de ansamblu al formării conștiinței socialiste a maselor. O asemenea educație necesită amplificarea permanentă și sistematică a influenței științei în lupta împotriva oricăror forme de încetare spirituală. Însă legătura dintre dezvoltarea științei și formarea noului profil spiritual al omului nu este totdeauna directă și nu se realizează mecanic sau automat. O educație științifică și morală plenară a tineretului trebuie să se bazeze nu numai pe o informare riguroasă asupra progresului actual, ci, în general, pe cultura omenirii. Numai cultura va putea cu timpul să-i dea omului pe deplin libertatea spirituală prin lichidarea înstrăinării religioase

ELENA DĂNEASA ■
șef comisie politico-ideologică a Consiliului U.A.S.C. din C.U.

● Acțiunea „Duminica muncii patriotice”, desfășurată în data de 18 martie în Complexul studențesc a avut drept scop înfrumusețarea spațiilor din jurul căminelor, activitate la care au participat cîteva sute de studenți căminști. De o exemplară mobilizare au dat dovadă băieții (de la Electro) ce locuiesc la parterul căminului 21 C, aceștia achiziționându-se integral de sarcinile ce priveau în egală măsură și fetele (de la Chimie) ce ocupă partea superioară a clădirii. Se desprind din aceasta două posibile teme de reflecție: rodnicia concilierii între facultăți de „profile” diferite și avantajele căminelor mixte. ● Despre îndatoririle grupei de serviciu aflăm cîte ceva de la gazeta cantinei 1 C. Astfel: la dejun „tacimu-

student în anul II Medicină Generală, a cucerit premiul de popularitate în cadrul Festivalului de primăvară „Ritmurile tinereții”, ce a avut loc în municipiul Arad. La sfîrșitul lunii aprilie el va fi prezent alături de recitatoarea Corina Frincu la Festivalul „Primăvara baladelor”, organizat de C.U. Ploiești. ● Știați că majoritatea studenților anilor I ai Institutului de Medicină locuiesc nepăzite — prilej de nenumărate insomnii și spaime nocturne — în căminul 3 din microcomplexul Mediciniei? Probabil că rectoratul institutului se află în căutarea unui cerber voluntar... ● Eveniment marcant în viața culturală a Timișoarei, lansarea ediției bibliofile, în format liliput, a „Luceafărului” eminescian a prilejuit luni, 19 martie, la Casa de Cultură a Studenților, o emoționantă întîlnire cu realizatorii acestui volum: profesorul universitar doctor Ion Iliescu, artistul plastic Vasile Pinteș și artistul fotograf Iuliu Martin. Momentul a fost marcat prin vernisarea unei expoziții care redă în detaliu geneza acestei bijuterii bibliofile. ● În perioada trecută de la ultima apariție a revistei noastre la nivelul facultăților s-au desfășurat ample acțiuni de donare de sine. Comisia de Cruce Roșie a Centrului universitar dorește să adreseze și pe această cale mulțumiri tuturor donatorilor și, mai ales, celor care au făcut-o dintr-un ales spirit umanitar, fără a-și condiționa gestul de „ispășirea” unor păcate. ● Invitați de ultimă oră în Centrul nostru universitar **ANDA CĂLUGAREANU (05, 05) DAN TUFARU și DORU STĂNCULESCU (07, 05) la Cenaclul „Almatim” și VICTOR SOCACIU (11, 05) la Studioul „Thalia”** ● Responsabilul cu propaganda vizuală a căminului 15 C încearcă prin intermediul articolului „Așa da, așa nu!” (!), să ne familiarizeze cu o nouă gramatică a limbii române. Sublinierile ne aparțin: „Așadar dragi colegi (...) să ne așezăm cumințe și intelectualcește (pretenții... ingineresti! n.n.) la coadă...” „Probabil că n-o să găsiți cîmbarea pe care doriți florilor...” „Băieții de la 15 C are sticle...” „Are că nu beau, nu fumează, nu umbli după femei...” Și atunci, ce fac băieții de la 15 C? Cum vă spuneam, elaborează o nouă gramatică a limbii române...

L.T.&K. ■



rile spală holul de la intrare și fac curățenie în jurul cantinei”; la prînz „ghişelul aprovizionează ghişeele (non numero, sed pondere! — n.n.) și nu lasă cămile pe mese”, iar „transporturile și zarzavaturile mătură și spală sala de mese”. Procedînd la o elementară analiză sintactică a acestor „îndatoriri” putem afla subiecții cărora le sînt destinate. Cine? „Tacimurile, transporturile, zarzavaturile și ghişeul”. Rezultă de aici o proaspătă teorie „sainficișanistă”, potrivit căreia nu sîntem singuri nici pe Pămînt, darămite în Univers... ● Au fost rețeauți din ordinul nu-știm-cui stîlpii de iluminare ce mărgineau partea dreaptă a aleii ce traversează Complexul studențesc. Cum de multă vreme aceștia nu își mai respectau menirea, ei se transformaseră în principali „sustinători” ai „micii publicități” de vinzări-cumpărări interstudentești. Prin dispariția lor se vede pusă în dificultate însăși rubrica următoare... ● Ce mai vinde studentul. Dacă nu v-ați cumpărat cartela sau ați pierdut jetonul și sinteți obligați să vă pregătiți „acasă” de-ale gurii, vă sare în ajutor cu „dipper și foi de dafin” un „negustor” de la căminul 22 C, ap. 203 B. Scortșoară și cuișoare se presupune că ați procurat de la mama... ● Dan Blendea,

PUNCTE DE VEDERE

Continuăm în acest număr de revistă seria dezbaterilor pe tema „inițiativă și eficiență în munca A.S.C.”. Ne-am adresat de această dată cu rugămintea de a-și exprima „punctul de vedere” tovarășei **CORNELIA HIRTE**, vicepreședinte cu probleme culturale-educative al Consiliului U.A.S.C. din C.U. Timișoara.

„Eficiență în domeniul cultural ar însemna, după mine, 90 la sută activitate artistică și creatoare propriuzisă și numai 10 la sută organizare, pregătire, „teoretizare”. Iar birocrația ar trebui complet eliminată. Cultura studenților nu este o noțiune de pus pe hîrtie, ea nu poate fi cuprinsă în dosare, informări, ședințe, ci, poate mai mult decît în oricare alt domeniu al activității A.S.C., ea trebuie să se desfășoare acolo unde inițiativele valoroase își găsesc materializarea, adică „în plină scenă”, nicidecum în culise.

Există două aspecte ale eficienței care trebuie avute permanent în vedere. Primul se referă la punerea în valoare a imensului — nu cred că exagerez — potențial artistic existent — uneori manifest, alteori latent — în rîndurile studenților. Cel de-al doilea se referă la formarea publicului, și la „orientarea” gusturilor acestuia în vederea reperării și receptării va-

lorii, indiferent din ce domeniu al creației ar proveni.

În ambele cazuri punctul de pornire se află la nivelul anilor de studiu sau poate chiar al grupelor. Aici ar trebui — imi pare rău că folosesc mereu acest condițional, dar el exprimă în acest caz nemulțumirile mele — să-i convingem pe colegi (e lesne de observat că doar la acest nivel termenul generic de „studenți” se concretizează în „colegi”) că și ei pot crea sau, dacă nu, măcar să aibă încredere în programele afișate care anuntă spectacole studențești, astfel încît, prin participare, să onoreze și să se onoreze ca viitori intelectuali cu deschidere către cultură. Rareori se întîmplă ca inițiativa să vină din partea celui care și-a descoperit o vocație artistică fermă. De cele mai multe ori inițiativa trebuie să fie un „atribut” permanent al organului de conducere A.S.C. investit cu sarcina de mare răspundere a organizării și conducerii activității în domeniul cultural-educativ.

Deseori am observat următorul fenomen: studenții sînt foarte exigenți cu modalitățile de expresie artistică mai facile, mai ușor accesibile (umor, muzică tină de orice fel), dar sînt complet dezarmați în fața creațiilor

mai pretențioase (dovadă imi este și acest recent încheiat „Mărțișor studențesc”, cu marile sale fluctuații de public de la o zi la alta).

Lată, de pildă, și cazul studenților de la Institutul agronomic. La aceștia receptivitatea față de mișcarea artistică studențească este minimă. Situația institutului și a microcomplexului de cămine la distanță de „focarul” activităților studențești din centrul universitar nu reprezintă decît cel mult o circumstanță atenuantă, folosită însă ca justificare pentru inactivitate. Adevăratele cauze rezidă în pasivitatea și neîncrederea unui consiliu, care chiar și atunci cînd noi am încercat să ne apropiem — cu propuneri de spectacole date chiar „la fața locului” — a preferat să aducă artiști profesioniști de la Opera Română sau Teatrul Național.

O atitudine oarecum asemănătoare, de comoditate și ignorare, întîmpinăm din partea comitetului studențesc de complex. Așa cum se evidențiază și în numărul trecut al revistei, starea majorității cluburilor de cămin, precum și cea a unor cluburi din facultăți (vezi Mecanică agricolă) este critică. Și totuși luările de poziție ale celor direct răspunzători se lasă așteptate. Iată cum, sper elocvent, se poate caracteriza lipsa de inițiativă.

S-a greșit deseori și se greșește încă atunci cînd se desemnează, la diferite nivele, responsabilii cu acti-

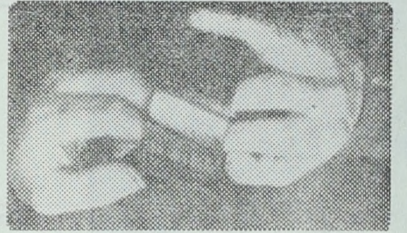
vitătea cultural-educativă. De foarte multe ori singurul criteriu luat în considerare este cel al rezultatelor profesionale. Ori experiența deseori a infirmat valabilitatea acestui criteriu. Foarte mulți sînt studenții politehniști care profesional sînt nemai-pomeniți, dar care atunci cînd deschid gura... parcă nu spun mare lucru (fapt ce a și generat în ultima vreme o serie de glume răutăcioase despre ingineri). Dar se face încă prea puțin pentru a facilita accesul acestora către o necesară cultură umanistă. Cele cîteva serii de expuneri inițiate în ultima vreme și-au dovedit din plin oportunitatea prin numărul mare de participanți, dar ele ar trebui generalizate și diversificate. Refuz gîndul că specializarea tot mai accentuată va însemna excluderea sensibilității, a gustului artistic, a unor cunoștințe generale despre lume și viață. Altminteri, viitorul riscă să devină o lume a robotilor-umani.

Și acum conclud: eficiența și inițiativa trebuie să meargă mîna în mîna. Eficiență este o inițiativă valoroasă destinată semenilor noștri și purtată pînă în motivațiile ei ultime. Oficiantul sau spectatorul unui act artistic e cel ce se desăvîrșește. Devenirea sa evoluează spre mai bun, mai frumos, mai sensibil...“

A consemnat
HARALD ZIMMERMAN ■

Coordonatele integrării

■ „EU, ELEVĂ ÎN CLASA A VI-A, MULȚUMESC STUDENȚILOR” ■



PRACTICA TEHNOLOGICĂ

Imperativ major al școlii românești, pregătirea de buni specialiști de cadre menite să contribuie în tot mai mare măsură la afirmarea progresului tehnic și științific în toate domeniile de activitate este rezultatul firesc al corelării între cele trei verigi fundamentale: învățământ, cercetare, producție. Fiecare în parte și toate la un loc se constituie în veritabile generatoare de inteligență, de spirit revoluționar, novator.

Fără îndoială, întiul liant întru consolidarea sistemului învățământ-producție este practica tehnologică din întreprinderi industriale. Cum se desfășoară la nivelul anului III Tehnologia construcțiilor de mașini (T.C.M.) al Facultății de mecanică aflăm de la prof. dr. ing. Marin Trușculescu, șeful Catedrei de tehnologia construcțiilor de mașini din cadrul Institutului politehnic: „Spre deosebire de anii trecuți, cind timp de 30 de zile studenții se deplasau în afara localității, respectiv la Oradea și Arad, începind cu acest an ne-am orientat spre câteva din întreprinderile reprezentative ale Timi-

șoarei: I.M.T., Electromotor, Tehnometal și Electrotimis, acolo unde dotarea satisface cerințele unei temeinice pregătiri de specialitate a viitorilor ingineri T.C.M.-iști. La primele două întreprinderi efectuează practica tehnologică, alternativ, seria B, iar la ultimele seria A a aceluiași an.”

★
T ramvaiul 8 ne poartă spre zona sud-estică a orașului, acolo unde în anii din urmă asociaționismului au prins contur noi citadele ale tehnicii românești. Spumotim, Azur, Tehnometal, Electrotimis, I.A.E.M. sînt numai cîteva repere pe coordonatele dezvoltării economice a municipiului.

La Electrotimis, unitate reprezentativă în profilul industrial al Timișoarei, studenții sînt coordonați de tovarășul șef de lucrări Victor Budău. În calitate sa de cadru didactic îndrumător a avut posibilitatea să constate interesul deosebit manifestat de studenți în sensul unei potențiale cunoașteri a fazelor procesului de producție: „Consider că practica tehnologică este deosebit de utilă pentru viitorul inginer, impactul cu aparatura modernă, de înalt randament permițindu-i să aprecieze munca la adevărată valoare și, totodată, să-și ridice nivelul de pregătire profesională.”

Utilaje I, Utilaje II, Centrul de calcul sînt secții în care înțilnim studenții profund ancorati în concretul acestor momente. Emoționant dialogul viu

creat între cei ce sînt și cei ce vor fi făuritorii sofisticatelor mașini și utilaje ale industriei noastre.

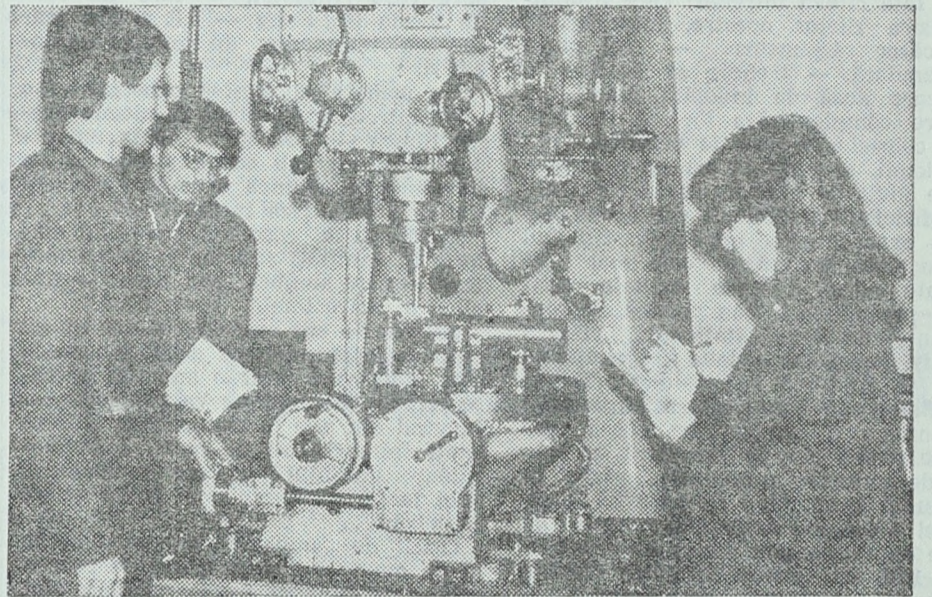
Se întocmesc schițe, se discută procese de lucru. Întrebările încep de obicei cu „dar dacă...” sau „s-ar putea ca...”

„Nu ne mulțumim doar cu simpla postură de observatori. Vrem mai mult, propunem chiar variante constructive, uneori justificate, altele nu, însă toate oglindind spiritul inventiv pe care — de ce să nu o recunoaștem?

tății de mecanică au fost conectați la pulsul finalizării actului productiv.

O imagine de ansamblu asupra practicii tehnologice o desprindem din discuțiile purtate cu tovarășul șef de lucrări Ioan Groza și Ovidiu Cadar, secretar al Biroului A.S.C. al anului III A.

Cu privire la motivarea necesității praxisului, reținem observația că practica tehnologică reprezintă o avanpremieră la viitoarele examene: Mașin-unelte, Scule, Bazele așchierii, Stanțe



Practica tehnologică — o avanpremieră la viitoarele examene

— îl manifestă tinerii.” Sînt cuvintele unui student, Dan Liviu se numește el, sînt faptele unei întregi generații. Marcel Laza, șeful grupei a V-a, completează: „Dacă există bunăvoință din partea muncitorilor, de ce n-ar exista și interes din partea noastră? Să profităm de această amabilitate și să învățăm cît mai multe în aceste ore de practică. Doar este în folosul nostru!”

Gerald Leonard (menea Leo, cum îi spun studenții), muncitor categoria VII, maestrul Teodor Halmăgeanu, inginerul șef Adrian Mițiu, tînăra muncitoare Simone Reiter sînt doar cîteva dintre acei oameni de bine despre care vorbește Marcel.

Aceleași fizionomii optimiste și dornice de cunoaștere, aceeași atmosferă de lucru, de evaluare a ceea ce se face și mai ales, ce s-ar putea face, aveam să înțilnim și în celelalte întreprinderi, unde pentru cîteva săptămîni studenții anului III T.C.M. al Facul-

și matrice Este adevărat, studenților le lipsește baza de pornire, foarte necesară în astfel de situații, însă ea este compensată de atenta îndrumare a cadrelor didactice, a muncitorilor și specialiștilor cu experiență. Ar fi de dorit ca în anii mici (II mai ales) activitatea productivă din atelierele școală ale S.P.M.M.E.-ului să fie astfel coordonată, încît studentul să ia un prim contact cu toate mașinile și utilajele de care dispune acest sector-școală. Practica tehnologică ar deveni astfel o armonioasă completare.

Să mai notăm și ideea de a se analiza posibilitatea imbinării cercetării cu practica tehnologică.

Dar asupra acestei probleme, cît și a altora ce vizează activitatea de creație tehnică a studenților T.C.M.-iști, vom reveni într-un număr viitor.

ILIE LAUDAT ■
GABRIEL BAIULESCU ■



Impactul cu aparatura modernă, de înalt randament, determină și o mai reală apreciere a MUNCII

(Continuare din numărul trecut)

Un spațiu aparte l-am rezervat opiniilor elevilor, considerîndu-le hotărîtoare pentru a ne forma o părere despre practica noastră. Multe gînduri le-am primit în scris și ne-am hotărît să nu facem nici un fel de „retușări”, păstrîndu-le astfel adevărata savoare. Micilor noștri colaboratori le cerem iertare că nu am putut publica toate părerile lor, sîntem siguri însă că se vor regăsi în rîndurile de mai jos:

Suciu Mihaela — „...mi-a plăcut de toți tovarășii studenți cum au predat pentru că au fost cei mai apropiați de noi, ne-au predat cu multă duioșie, ne-au dat exemple concrete. Eu, elevă în clasa a VI-a B, le mulțumesc cu cîtă duioșie ne-au predat.”

Anghel Simona — „Unii dintre studenți au predat frumos și au lăsat o impresie foarte frumoasă, iar pe deasupra s-au atașat și copiilor. Unii dintre ei au lăsat o impresie urîtă deși au predat frumos au fost destul de severi. Deși au făcut destul de bine că au fost severi au creat o impresie urîtă elevilor. Totuși, nu trebuie să ne creăm o impresie urîtă despre toate studentele pt. că ele au făcut destul de bine. Dacă nu ar fi severi atunci copiii își fac de cap și le sar în cap. Asta este părerea mea.”

Schuller Richard — „Părerea despre orele predate de studenți? M-am gîn-

dit mult la acest subiect. Fiindcă nu am găsit un început, l-am întreat pe un coleg și l-am rugat să-și spună părerea. Iată ce mi-a răspuns:

— Știi ce Șuli? Ia să scrii tu acolo, că studenții ăștia sînt cam „libiliți” și în loc să se uite la noi, se uită mai mult la profesora! M-a lăsat cu gura căscată! Eu care mi-am bătut atîta capul și nu am reușit să aflu nici un început și uite că el l-a găsit în trei se-

legeam ceva ei mai explicau o dată. Acestor studenți elevii clasei noastre le-au acordat multă atenție. Ne-au lăsat o impresie foarte bună și sperăm să mai revină în colectivul clasei noastre.”

Drăghici Delia — „În școala noastră au fost mai mulți studenți cu care noi am făcut diferite ore. Cu unii studenți am făcut ore frumoase, cu multe expli-

neresc au intrat în clasă cei atît de apropiați de vîrsta noastră, studenții.

Le-am simțit emoția atunci cînd ne-au predat lecția și am încercat să-i ajutăm și credem că am reușit.

În timpul lecțiilor am încercat să uităm că ei sînt atît de tineri, purtîndu-ne cu ei așa cum ne purtăm cu niște oameni mari. Dar studenții sînt încă niște copii. Și lor le place mai mult să asculte decît să vorbească. Așa că pentru o clipă am regretat atractivele ore ale tovarășei profesoare, cu toate că ne dăm seama cît de important e să ne cunoaștem, viitorii profesori și viitorii elevi, să ne obișnuim unii cu alții!”

★

Și iată care este bilanțul studenților din anul IV în urma celor șase săptămîni de practică pedagogică: din cei 104 studenți 92 și-au încheiat la timp această activitate, majoritatea cu medii foarte mari: 51 cu note maxime și doar 10 cu media 8.

La data apariției acestui număr al revistei, „practicantii” de la catedră mai au un singur pas pînă la trecerea într-o altă etapă de muncă și viață. Odată cu trecerea examenului de diplomă, îi vom reîntîlni cu catalogul sub braț, tineri profesori cu gînd îndrăzneț.

Anchetă coordonată de
DANIELA POPA ■

LA UN PAS — CATEDRA

cunde și trei mișcări. Am mai încercat o dată. De data asta la o colegă. Știți ce mi-a răspuns:

— Să știi că mi-am făcut o părere bună despre ultima studentă. Nu în ceea ce privește modul de a preda, ci pe cel de a se îmbrăca. N-ai văzut ce tocuri purta? Și cît rimei își punea pe ochi. Ah, de abia aștept să fiu studentă!

Asta le întrece pe toate! Auzi color Ce, asta-i părere? Ce, ăștia-i subiect?”

Pethő Miky — „Aceste ore petrecute cu tovarășii studenți au fost foarte plăcute pentru că lecțiile au fost predate cu mult suflet. În caz că nu înțe-

cații din partea studenților și răspunsuri sau întrebări din partea noastră. Cu alții am făcut ore plictisitoare, ne-terminante, aproape că nu am înțeles nimic, astfel că trebuia tovarășa profesora să ne explice lecția din nou.”

Buia Dan — „Părerea mea este că, în general, aproape toți tovarășii studenți au făcut ore frumoase, pline de veselie și chiar puțin romantice la orele de literatură, cînd învățam o poezie frumoasă. Mi-au plăcut în special orele de limba franceză. Aceasta este părerea mea și cred că este destul de completă și cuprinzătoare.”

Dima Bogdan — Opinii. Într-o zi în eare și soarele avea parcă ceva ti-

UNIVERS, VIAȚĂ - ÎNCOTRO ?

Unde trăim, cât de mare este universul care ne înconjoară, este el un univers în eternă expansiune sau este închis, sintem singuri în această imensitate sau sintem însoțiți în evoluție de civilizații care trăiesc paralel cu noi? Iată câteva întrebări care frământă fizica zilelor noastre, întrebări la ale căror răspunsuri — cel puțin deocamdată — trebuie să asociem o oarecare doză de îndoială, având în vedere complexitatea lor și implicațiile colosale pe care le presupun.

Oricum, se pare că nu ne mai desparte mult de ziua în care fizicienii, astrofizicienii și biologii vor da un răspuns exact acestor întrebări, ridicând cunoașterea umană pe cele mai nesperate culmi. Teoriile actuale emit două presupuneri: una prezice existența unui univers staționar (Teoria **Steady State**), iar a doua îl conține ca fiind în continuă expansiune (Teoria **Big-Bang** sau teoria marii explozii).

Conform primei ipoteze, după cum spune și numele, se consideră un model de univers neevolutiv, staționar în spațiu și timp. Dar se pare că acest model nu poate să explice o serie de fapte experimentale direct observabile.

În 1920 astronomul american Hubble descoperă „deplasarea spre roșu” a galaxiilor și, odată cu aceasta, formulează legea care-i poartă numele, din care reiese că cu cât distanța dintre noi și o anumită galaxie este mai mare, cu atât viteza ei de „fugă” față de noi este mai mare. Rezultată că toate galaxiile se îndepărtează unele de altele cu viteze proporționale cu distanțele dintre ele. Acest fapt observat experimental a constituit piatra fundamentală a teoriei marii explozii, potrivit căreia expansiunea de astăzi a universului este rodul unei explozii inițiale.

O altă mare descoperire care pledează în favoarea acestei ipoteze este radiația relicvă de 3°K descoperită de A. Penzias și R. Wilson. Cu o uriașă antenă de la „Bell Telephone” ei au înregistrat această radiație din toate direcțiile spațiului, de unde s-a dedus că, neputând veni de la stele, ea provine dintr-una din fazele de evoluție ale materiei care a urmat marii explozii, marcând decuplarea radiației de materie la o temperatură de aproximativ 3.000°K. De atunci și până astăzi această radiație s-a răcit, ajungând, după cum am spus, la 3°K.

O altă observație care pledează pentru acest tip de cosmos este abundența heliului și a hidrogenului. Aceste două elemente ocupă 98% din masa întregului univers, elementele grele nereprezentând mai mult de 2%. De acest raport infim depinde soarta tuturor planetelor formate, inclusiv cea a Pământului. După cum se știe astăzi, acest conținut mic de elemente grele

(2%) este consecința proceselor de evoluție stelară.

Mai există un ultim argument în favoarea ipotezei marii explozii — vîrsta universului. S-au obținut vîrste identice atât din măsurătorile de deplasare spre roșu (Hubble), — care țin cont de teoria Big-Bang —, cât și din măsurarea abundenței de izotopi radioactivi.

Ca urmare a acestor constatări, o nouă întrebare frământă în ultima vreme lumea științei: se va dilata universul la infinit sau cu timpul el își va încetini expansiunea și se va contracta din nou spre faza inițială?

Dacă spațiul cosmic nu conține materii în cantități suficiente, prima ipoteză — cam sumbră, ce-i drept — implică o răcire totală, ireversibilă.

A doua — caz mai fericit, dar nu cu mult — presupune că dacă densitatea este mai mare decît o anumită valoare critică universul se va contracta, ajungînd din nou la temperatura și densitatea inimaginabil de mari, corespunzătoare stadiului din care a plecat, și apoi iarăși va exploda și iarăși se va contracta...

Oricît de „amuzant” ar putea părea la un moment dat un astfel de proces, e bine de știut că aceste rezultate sînt rodul unor intense cercetări și a unei corelări permanente a acestora cu date observaționale de ultimă oră.

Mai mult, este uimitor cum densitatea critică a universului (deci, implicit, soarta lui) depinde de existența unei particule cu cea mai mică masă de repaus diferită de zero cunoscută. Această particulă se numește neutrino și masa ei este atât de mică încît nu poate fi încă detectată cu precizie la nivelul măsurătorilor actuale. Dacă acești neutrino au o masă de repaus oricît de mică — și se pare că au — atunci, în virtutea numărului lor mare, ei pot să determine o densitate mai mare decît cea critică și astfel universul să se contracte.

În ceea ce privește posibilitatea existenței vieții și pe alte planete, se pare că de spațiu nu ducem lipsă și cele mai pesimiste estimări fixează la câteva sute posibilitățile de apariție a vieții numai în galaxia noastră.

Actualmente în Statele Unite s-a pus la punct programul „Cyclops” care înglobează un sistem de 1500 de radiotelescoape, fiecare din ele avînd un diametru de 100 de metri. Acestea sînt destinate recepționării simultane de semnale din cosmos în vederea luării unui contact cu alte civilizații. Din păcate, acestui proiect i s-au redus fondurile, crescînd cele pentru înarmare, ca o dovadă în plus a absurdității gîndirii umane...

MARIUS CHIRIȚĂ
anul IV Fizică

Ne-am interesat pentru dumneavoastră...

La litografia Institutului Politehnic „Traian Vuia” vor fi tipărite următoarele lucrări: „Dispozitive și circuite electronice” (vol. II) — conf. dr. ing. Corneliu Tomo, asist. ing. Vasile Gui, asist. dr. ing. Marius Oteșteanu; „Tehnica prelucrării informațiilor” — asist. dr. ing. Carol Skach; „Analiză matematică și matematici speciale” — lector dr. Gheorghe Tudor și ing. Nicolae Crivăț; „Sisteme de operare” — șef lucr. dr. ing. Vasile Butuman și șef lucr. dr. ing. Nicolae Vasiloni; „Alimentarea cu apă și instalații sanitare” — șef lucr. ing. Adrian Retezan; „Circuite logice și comenzi numerice în acționări electrice” (vol. I) — șef lucr. dr. ing. Petre Scăreanu; „Tehnologia ceramicii și refractarelor” — șef lucr. dr. ing. Mihai Enache.

G. MOISESCU

„Epopoea” unui premiu

Ideea unui compilator Pascal conversațional aplicabil la calculatorul „Felix” e mai veche. (În domeniul calculatoarelor, „vechi” poate însemna și 1976—1977.) Ea aparține Catedrei de automatizări și calculatoare din Institutul Politehnic timișorean și, ca orice idee bună, s-a transformat, din 1981, în tema unei lucrări de diplomă. Dificultatea temei presupunea preluarea ei de către cîțiva din cei mai buni studenți ai facultății. S-a format astfel un colectiv puternic, talentat și încăpăținat. Horia Ciocărlie, Petru Eleș, Eugen Pecol, Eda Roșu, Tiberiu Ghandt. Atunci, Horia Ciocărlie și Petru Eleș — asistenți, ceilalți studenți.

Compilatorul „Batch”, pus în funcțiune de Horia și Petru pînă la acea dată (pe care o vom numi a începutului) constituia doar o etapă în realizarea sistemului conversațional de compilare pentru programele Pascal și Pascal-concurrent. Fiecare etapă a însemnat luni de muncă, adeseori întoarceri la zero, sau aproape. Primul pas — realizarea unui editor de texte, compatibil cu funcțiile unui program-bibliotecar, dar avînd în plus funcții orientate spre editarea la nivel de caracter și permițînd concatenarea textelor-sursă din cărți diferite s-a realizat astfel o variantă de editor care lucrează independent. Abia apoi s-a continuat cu realizarea celorlalte componente ale sistemului. S-a lucrat paralel. Horia și Petru au făcut modificările necesare în compilatoarele existente. Eugen, Eva și Tibi au lucrat la modulele sistemului. Mai greu a fost la modulul-supervizor, care gestionează utilizatorii sistemului. Apoi — asamblarea. Testarea. Contractele cu „Înrățirea” Oradea și I.C.M. Reșița. Premiul I la „Expoziția și concursul național de creație științifică și tehnică studentescă”, secția Calculatoare, în anul 1983 dovedește calitățile neîndoelnice

ale lucrării. Avantajele ei. Printre care: se poate lucra cu 5 utilizatori simultan, se elimină codificarea programelor pe cartele; corectarea programelor devine mai simplă; sistemul permite interacțiunea cu operatorul calculatorului, etc.

Discut despre toate acestea cu Eugen Pecol, discut de multe ore, înversunat, să pricep, să selectez și să pun într-o ordine logică tot ce spune mă gîndesc că articolul va fi aproape imposibil de scris, datele sînt prea aride, devin neatent, înregistrez fragmente de întimplări: „...au urmat trei săptămîni decăuțări. Am pieptănat toate instrucțiunile, scoate vidaje parțiale, (ce-s alea vidaje parțiale, întreb, îmi explică, O.K., zic, dă-i drumul mai departe), vezi cum funcționează indicatorii de stivă, caută în modulele de acces, (afli și ce-i cu indicatorii de stivă și cu modulele de acces și mă liniștesc), eram la capătul puterilor, cînd îmi dau seama că toată epopeea asta de sistem nu permite accesul simultan a doi utilizatori în aceeași bibliotecă. Tre-sar. „Cum ai zis?”, întreb. „Că nu pot funcționa doi utilizatori...”. „Nu. Nu așa. Ai zis altfel”. „Epopoea asta de sistem. Să nu scrii. Sună, prea măreț”. „Nici o grijă. Nu scriu.” *Epopoea asta de sistem.* E adevărat. Sună cam măreț. Dar Eugen a găsit fără să vrea noțiunea exactă a ceea ce au însemnat, cei cîțiva ani de muncă și perseverență pentru echipa laureată a celor cinci. Acum: Horia Ciocărlie și Petru Eleș — asistenți. Eda Roșu — ingineră la Oficiul de calcul de la Întreprinderea „Electrometal” Timișoara (ocupată zilele astea cu pregătirea de căsătorie). Tiberiu Ghandt — inginer la I.I.R.U.C. Miercurea-Ciuc. Eugen Pecol — inginer la Oficiul de calcul de la Combinatul petrochimic „Solventul” Timișoara și membru al clubului cetățenilor onorabili de pe strada Zurobara, ca și al dumneavoastră

RADU CIOBOTEA

Școala politehnică timișoreană

(Continuare din pag. 1)

cantine (2 MV). După 1933 cele două secții de specializare inițiale se transformă în facultăți.

23 August 1944 marchează o cotitură radicală și, de data aceasta, o certitudine a culmilor și pentru învățămîntul superior timișorean.

Hotărîtoare sînt însă ultimele două decenii. Institutul Politehnic a evoluat paralel cu patria, a urmat exigențele ascendente ale societății socialiste. Dezvoltarea aceasta a devenit cu adevărat impetuoașă după 1965, ca o ilustrare fidelă a politicii Partidului Comunist Român cu privire la învățămîntul tehnic superior.

În structura actuală I.P.T. cuprinde cinci facultăți din cadrul Centrului Universitar Timișoara, două institute de subingineri la Reșița și Hunedoara, secții de subingineri la Arad, adică un total de 67 de specializări la învățămîntul de zi și seral.

Vizita secretarului general al partidului, președintele țării, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, împreună cu tovarășa acad. dr. ing. ELENA CEAUȘESCU, în iunie 1983 în municipiul Timișoara s-a constituit într-un fericit moment de bilanț, aprecierile rostite cu acest prilej fiind de natură să dea întregului angrenaj politehnic un avînt nou, spre ștachete calitativ superioare, în pas cu marile cuceriri tehnico-științifice ale contemporaneității. Un accent deosebit se pune pe angrenarea cadrelor

didactice, a personalului muncitor din domeniul cercetării și a studenților la realizarea și îndeplinirea întocmai a planului de integrare. În intervalul analizat (1970-1984) valoarea contractelor de cercetare a crescut de la 2,2 milioane lei la peste 44,7 milioane, realizate dintr-un total de 247 de contracte. În același timp, producția marfă corespunzătoare a atins cifra de 21,6 milioane lei. Din activitatea de cercetare neobosită au rezultat o serie de contribuții valoroase (unele în premieră națională) în cadrul unor domenii prioritare ale economiei naționale. Institutul are actualmente o bibliotecă ce cuprinde un număr de aproximativ 417.000 volume și 73.000 reviste, un centru de calcul modern, dotat cu două calculatoare „Felix”, o secție de prototipuri și microproducție profilată pe valorificarea creației tehnico-științifice.

Ca o încununare a meritelor în activitatea de cercetare științifică desfășurată în majoritatea cazurilor de colective multidisciplinare, anul 1983 a adus institutului trei premii acordate de Academia R.S.R.

Acesta a fost și este astăzi Institutul Politehnic „Traian Vuia” din Timișoara, o cetate a profesionalismului și a înaltei conștiințe constructive, o cetate cu marginile greu de cuprins, a cărei investigație exhaustivă ar reprezenta un act de temeritate. Sînt acestea rodul unei istorii care s-a scris cu literele libertății și împlinirilor de 40 de ani.

După cum anunțăm în numărul trecut al revistei, continuăm prezentarea planului editorial al litografiilor Centrului Universitar Timișoara.

De la litografia Universității ni se comunică următoarea listă de titluri și autori: „Tehnologia proceselor industriale. Tehnologia mecanică” de lect. dr. ing. Eugen Falniță; „Tehnologia proceselor industriale. Lucrări de laborator” de lect. dr. ing. Eugen Falniță și asistent Marius Bizerea; „Curs elementar de esperanto” — prof. dr. Ignat Florian Bociort; „Studii de cazuri și aplicații la economia industriei” — caiet de lucrări de asist. Ștefan Matei, asist. Ecaterina Schultz și asist. Gheorghe Băileșteanu; „Prelucrarea electronică a informației financiar-contabile” — conf. dr. Mircea Lupulescu, lect. Alexandru Ciro și lect. dr. Costică Negruț; „Lucrări științifice ale cercuilor studențești”; „Stiluri nonartistice ale limbii române literare în secolul al XIX-lea. Structura imaginilor în stilul administrativ-juridic”, lucrare realizată de un colectiv de cercetători din cadrul Centrului de științe sociale al Universității; „Diferențiabilitatea în Rⁿ” (pentru perfecționarea profesorilor de liceu) — conf. dr. Mircea Craioveanu și lect. dr. Mihail Meagan.



A DA VIAȚĂ...

Continuăm și în acest număr al revistei să dezbatem problemele complexe ridicate de apariția, în familie și societate, a noilor vieți. Partidul și statul nostru asigură condiții bune de dezvoltare fizică și morală oricărui cetățean al țării, societatea noastră a ajuns de mult la gradul de dezvoltare ce îngăduie tinerelor sale mlădițe să atingă în liniște și siguranță maturitatea. Și totuși...

Județul Timiș se situează pe ultimele locuri în ceea ce privește sporul natural al populației. Printre factorii determinanți ai acestui fenomen se numără întreruperile provocate de sarcină, numărul „avorturilor spontane” fiind de-a dreptul alarmant! Lucrurile nu se petrec însă întotdeauna „spontan” și aflăm că nu sînt tocmai rare cazurile cînd cadre medicale, adică oameni chemați să apere sănătatea semenilor, acționează împotriva dezideratului profesiei lor, punînd în primejdie vieți, sau, mai grav, ducînd la pierderea acestora. Printre cele mai recente exemple în acest domeniu se numără și cazul lui C. M., medic stagiar la Spitalul C.F.R. Timișoara, care și-a autoprovocat un avort, F. A., infirmieră — culmea, la Leagănul de copii — care a „ajutat” o muncitoare de la Intreprinderea „Solventul” și, pentru a nu părăsi acest spațiu, să-l mai amintim și pe oficianul sanitar al dispensarului Intreprinderii, a cărui „pacientă” a devenit foarte curînd victimă, nu înainte însă de a achita o serioasă sumă de bani.

În toate aceste cazuri legea și-a spus cuvîntul, țînd însă cont în fiecare situație de factorii specifici ce au însoțit actele ilegale, acționînd cu cumpătare și înțelegere.

Asprimea legii crește însă simțitor atunci cînd intervenția asupra destinului unei vieți are loc după apariția acesteia, după naștere. Să ne oprim o clipă atenția asupra a două cazuri, fiecare ridicînd cîteva semne de întrebare în ceea ce privește finalul, care avea să fie tragic.



H. K., de 20 de ani, originară din județul Cluj, avea să ajungă la Fibiș, comuna Mașloc, fugînd de groaza tatălui, care ar fi intervenit cu duritatea și asprimea-i caracteristică aflînd că fiica sa e însărcinată. Asta după ce îi interzisese legăturile cu băiatul care îi propusese căsătoria. În martie 1983, H. K. aducea pe lume un prunc. În loc de lapte, i-a dat micuțului spirt medicinal...

În 1982, la 15 ani neîmpliniți, F. L. din comuna Ciavova, în singurătatea casei în care locuia doar ea, în urma despărțirii părinților, a născut o fetiță. După două zile, aceasta a fost găsită pe un loc viran... sugrumată. Și încă un amănunt: tatăl, un oarecare Nelu sau Nicu, nu se mai știe, era... un student în practică. (Poate află finalul „practicii” sale, citînd rubrica de față). Încadrarea juridică a acestor fapte se face la capitolul pruncucideri — adică uciderea copilului de către mamă, imediat după naștere. Țînd cont de împrejurările specifice imediat următoare dificultăților nașterii, pedepsele prevăzute sînt între 2 și 7 ani închisoare.

Nu același lucru se petrece însă cînd o femeie ca S. M., de 22 de ani, s-a refugiat la Peciul Nou, angajîndu-se la fermele „Fructus” din localitate. Cînd sarcina a ajuns la finalitate (nota bene — după ce viitoarea mamă constatase că e prea tîrziu pentru o întrerupere de sarcină!), în urma durerilor, S. M. a fost condusă la un medic care i-a prescris medicație pentru... constipație! În următoarele ore, recent consultată „bolnavă” avea să nască. La apariția soriei acesteia, împreună cu o doctoriță și un subofiter de miliție, pruncul, ce abia apucase să scoată cîteva țipete pe această lume, era sub pat, învelit în cîteva cearșafuri. Buletinul medico-legal avea să precizeze: moarte violentă datorată tăieturii practice la gît, înjunghierii toracelui și apoi, sugrumării. Tabloul e edificator. S. M. a fost condamnată pentru omor calificat, pedeapsa în acest caz fiind între 15 și 20 de ani închisoare.

Sînt cazuri izolate, cutremurătoare prin faptele în sine, petrecute însă, și aici trebuie să tragem necesarul semnal de alarmă, în mijlocul nostru, al indivizilor acestei societăți. Este necesar, în numele umanității, să prevenim apariția unor asemenea comportări aberante față de normele conviețuirii pe această planetă, față de însăși esența perpetuării vieții. În țara noastră, legea apără familia, mama și copilul, oferă cadrul moral propice dezvoltării în condiții optime a acestora. Cazurile semnalate ne dovedesc însă că e nevoie de exigență pe linia prevenirii unor asemenea fapte, de această linie înscriindu-se, alături de organele de procuratură și miliție, toți factorii implicați în educarea și formarea noilor generații, pentru asigurarea viitorului însuși a poporului nostru, pentru asigurarea viitorului patriei.

LUCIAN RISTEA ■

Pornind de la cîteva sesizări în legătură cu noile metode de servire adoptate de administrațiile cantinelor din complexul studentesc timișorean, am întreprins o investigație atît la Serviciul social, cît și la respectivele cantine pentru elucidarea problemelor ridicate. Ce se întîmplase? În ultima vreme pagubele pricinuite prin dispariția tacimurilor atinseseră valori impresionante. Faptul în sine se atribuia lipsei de răspundere a unora dintre beneficiarii serviciilor acestor cantine, care, avînd la dispoziție cele necesare unei serviri civilizate a mesei, au abuzat de sistemul de autoservire, sustrăgînd în mod sistematic tacimuri. Un control inopinat efectuat în ziua de 2 februarie a. c. în cîteva camere din cîmine aparținînd

ultimii studenți care au servit masa să rămînă fără jetoane, deși la intrare le predaseră. Cauza? Mai ales dimineața (cînd se primea doar un cuțit la masă), unii studenți au adus tacimuri în plus din afara cantinei, în schimbul cărora au primit la ieșire jetoane. De aceea au fost introduse tichetele, care ar avea tocmai rolul de a condiționa restituirea unui număr de jetoane corespunzător celui predat. „Sînt cam multe formalități — a recunoscut interlocutorul — care ne creează și multe probleme”.

Dificultățile la care se referea V. B. constau pe de o parte în formalitățile pe care le implică metoda și pe de altă parte în toate consecințele ce decurg din aplicarea ei. De exemplu, continuă perpetuarea zi de zi a listei cu

re încearcă imposibilul: să mulțumească toată lumea) și Cornel But, membru al Comitetului de cantină, ei exprimîndu-și opinia în sensul operării unor mici modificări în tradiția cantinei. Respectiv, intrarea să se facă pe o singură scară de la ghișeele de serviciu, ieșirea pe cea paralelă și să se construiască un cadru metalic care să micșoreze lățimea căii de acces pe respectivele scări pînă în



HOCUS-POCUS CU TACIMURI ȘI JETOANE

Institutului Politehnic a scos la iveală o parte infimă a acestor bunuri dispărute, materializată în 80 de cuțite, 57 de linguri și 113 furculițe, în valoare totală de 3.775 lei. Evident că pagubele de această natură erau recuperate la sfîrșitul fiecărei săptămîni prin încheierea unor procese verbale între administrație și grupele de studenți ce îndeplineau în perioada respectivă serviciul de autogospodărire și care preluau la începutul acesteia întregul stoc de tacimuri. Acest sistem de recuperare crea însă alte dificultăți, deoarece completarea inventarelor cantinelor se face numai periodic, iar grupele își achitau cu întîrziere datoriile.

Pentru eliminarea acestor neajunsuri și pentru a veni în sprijinul studenților din serviciul de autogospodărire conducerea Institutului Politehnic a ajuns la concluzia că anexarea la legitimația de masă a unui jeton care să fie predat la primirea tacimurilor și restituit la înapoierea lor ar fi o metodă eficientă. Ca urmare, s-a emis pentru cele patru cantine (1/C, 2/MV, 3/Expres, 4/C) un număr de 6.900 jetoane, achiziționate de Serviciul social la prețul de 3,90 lei și distribuite abonaților pentru suma de 50 lei, drept garanție pentru tacimuri, cu specificația ca în momentul încheierii studenției posesorul să reprimească acești bani.

Adoptarea metodei era imperios necesară în cazul cantinei 2 MV, unde intrarea și ieșirea se face printr-un spațiu comun și unde a dat rezultatele scontate. Cantina 4/C s-a adaptat și ea rapid la noile cerințe, dar cu cele mai multe probleme s-a văzut confruntată cantina 1/C. Încercînd să verificăm aici metoda, am schimbat la ghișeul de la intrare jetonul pe tacimuri și un... tichet cartonat cu însemnele cantinei. Ne-a lămurit Valentin Badea, anul III ET, președintele Comitetului de cantină, explicîndu-ne că odată cu introducerea jetoanelor a apărut necesitatea altei anexe la această anexă, deoarece în primele zile de aplicare a metodei au existat cazuri cînd

ultimii studenți ce rămîn fără jetoane (odată chiar a fost pierdută o astfel de listă!), deoarece nici pînă azi nu s-a recuperat contravaloarea celor dispărute, astfel încît să fie posibilă înlocuirea acestora, și se pare că situația va dura pînă în preajma sesiunii de vară, cînd organizațiile A.S.C. ale respectivilor ani consideră că-și pot constrînge membrii în vederea achitării datoriilor, sub amenințarea de ridicare a dreptului de prezentare la examene. Chiar nu se poate face nimic pînă atunci? Este vizată în deosebi organizația A.S.C. a anului II Energetică.

Adevărul este că în prima jumătate a lunii martie s-a înregistrat un minus de 35 de jetoane, dar nici o pierdere la nivelul tacimurilor. Este totuși un progres, dar ce folos pentru studenții din grupa de serviciu care au fost nevoiți să achite de această dată contravaloarea micuțelor piese de metal?!

Tovarășul Vasile Turel, administrator principal, și Stela Lolic, adjunctul său, atribuie lipsurile de acest gen neseriozității și superficialității cu care studenții din sectorul tacimuri tratează problema. „Au existat cazuri — ne-au spus dinșii — cînd primirea jetoanelor se făcea „după ureche”, stînd cu ochii cufundați într-o carte sau în altă parte și ascultînd zgomotul de metal al căderii acestora în vasul colector. Însă de cîteva ori acest zgomot a fost provocat de monede de 3 lei...”

Abordînd discuția despre metoda jetoanelor la cantina 1/C cu Alexandru Dobai, anul I MH, și colegii săi din grupa de autogospodărire, am putut desprinde următoarele concluzii: procedura este complicată, necesită multă atenție, imobilizează numeroși studenți de serviciu. Văzută din punct de vedere al abonatului, cea mai mică neglijență (pierderea tichetului în cantină sau a jetonului în afara ei, se plătește cu prețul unui nou jeton. În viziunea lor, cea mai practică pară a fi formula fără jetoane, „omul și tacimul”, aplicată atît la intrare, cît și la ieșire. De acord cu aceasta sînt și inimosul Valentin Badea (ca-

dreptul punctelor de primire și predare a tacimurilor, evitîndu-se astfel formarea de aglomerații ce îngreunează o bună controlare a operațiunii. Procedul ar fi simplu, rapid, practic și eficient pentru toți.

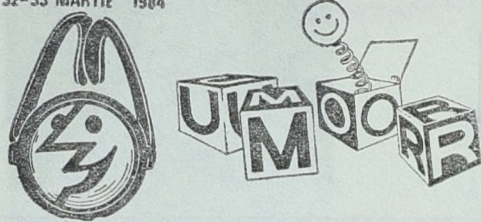
Așadar, situația se impune a fi reanalizată de factorii responsabili, apelîndu-se în acest scop și la experiența cantinei vecine, a Universității, unde treburile merg bine și fără toate aceste complicații.

Pînă atunci însă, să notăm precizarea tovarășului Gheorghe Ciucă de la Serviciul social al I.P.T., demnă de reținut de către toți cei cu „gînduri necurate”: „La noi există o evidență strictă, nominală a studenților care au achiziționat jetoane, iar la lichidare, restituirea sumei de 50 lei se va face doar pentru un singur jeton de student, chiar dacă acesta ar poseda un număr mai mare, inclusiv în situația în care a achiziționat pe parcurs, din diferite motive, alte jetoane de la administrație”.

GEORGE ENCULESCU ■

P. S.: Cele constatate în ancheta pe tema jetoanelor realizează o împărțire netă a studenților în mai multe categorii: cei care privesc măsurile descrise mai sus ca fiind impuse de necesități obiective și ca avînd un caracter preventiv, cei care iau în deridere aceste „complicații” fără a se gîndi la cauze și consecințe, cei care privesc cu îngăduință și indiferență „micile găinării copilărești” ale unor „colegi” și, în fine, cei care fură (regretabil termen, dar nu am sluij nimă-nui ocolindu-l), sfidînd cu cinism pe toți cei din categoriile enumerate mai sus, conștienți de consecințele actului lor și profitînd cu dibăcie de slăbiciunile noastre sau ale unui sistem. Atît timp cît opinia publică a studenților nu va intra în funcțiune, nici lanțurile legate de tacimuri nu se vor dovedi eficiente.

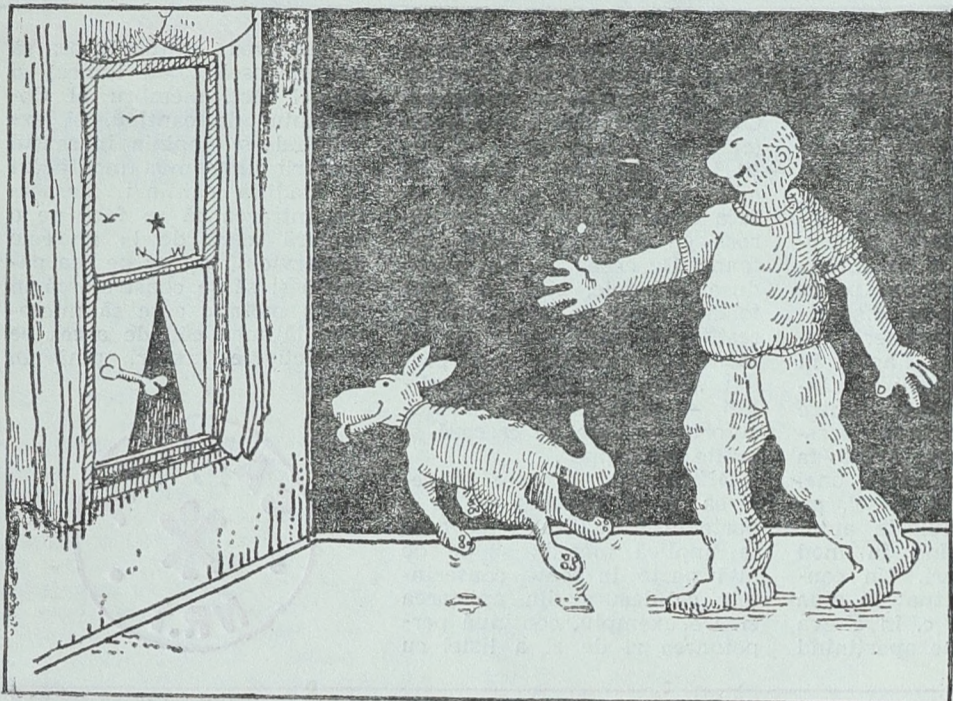
Așteptăm luările dumnea-voastră de poziție, comentariile și opiniile pe marginea anchetei, exprimate în scris și trimise redacției.



ZILELE UMORULUI STUDENTESC

■ SPECTACOL DE ȚINUTĂ ■ BRAVO, BUM! ■

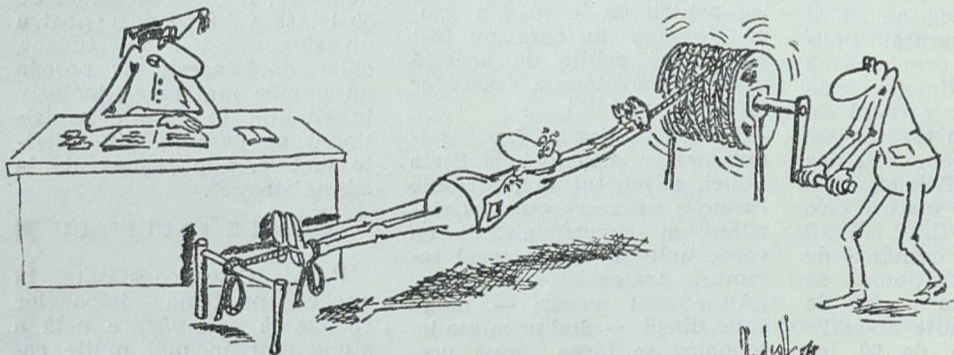
RISUL CA ARMĂ ȘI RISUL CA LEAC



DAN RĂDUCANU (București) — Premiul I, tematică liberă

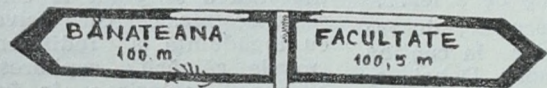


GHEORGHE GHILERDEA (Timișoara) — Premiul II, tematică studențească



Profesorul: - Spune!
Studentul: -!?

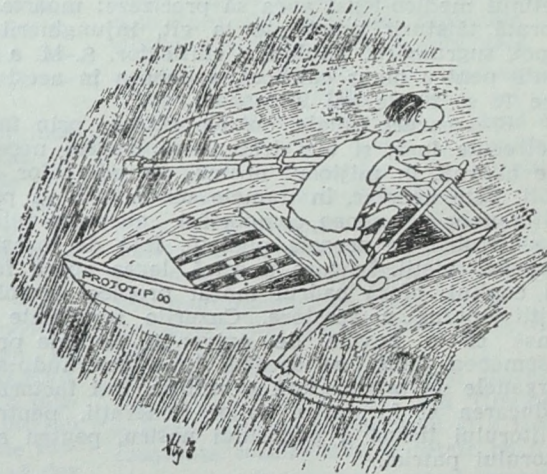
VASILE VERDEȘ (Cluj-Napoca) — Premiul III, tematică studențească



SORIN DĂNILĂ (Timișoara) — Premiul I, tematică studențească



JOSEF PETZ (Timișoara) — Premiul II, tematică liberă



GYULA VARHANYOVSKI (Cluj-Napoca) — Premiul III, tematică liberă

Nu este o întâmplare faptul că la fiecare început de aprilie, atunci când numărul de farse de persoană pătrată se înmulțește subit, la Timișoara se desfășoară „Zilele umorului studentesc”. Ajunse la cea de-a patra ediție, manifestările grupate sub acest generic atractiv au prilejuit și anul acesta ropote de ris și hohote de aplauze sau, dacă vrei, redescoperirea umorului ca armă tăioasă în lupta cu marile sau micile defecte omenești.

N-a fost o păcăleală programul care de 1 aprilie anunța vernisajul Salonului studențesc de caricatură și desen satiric (de fapt, evenimentul central al Zilelor). Au fost, în schimb, aproape păcăleli expoziția de caricaturi semnate Horațiu Mălăieș și de fotografii umoristice. Sau poate termenul „expoziție” s-a îmbogățit cu sensuri ce ne scapă... Nu ne-a rămas decât să credem în Valentin Silvestru care — într-un decupaj din „Urzica” — afirmă că, totuși, Horațiu este un talentat caricaturist.

Expozanții de anul acesta n-au reușit — cităm opinia juriului — să ridice cota valorică a Salonului deasupra celei a anilor precedenți. Fără „virfuri” (poate doar cu excepția lui Dan Răducanu), dar și cu puține creații „nule”, deci afișind calități sensibil egale — convingătoare pentru nivelul competitiv și combativ al studenților caricaturiști —, a fost realmente o sarcină dificilă pentru juriu să decidă învingătorii.

Absolut remarcabilă s-a dovedit participarea studenților caricaturiști timișoreni (în număr de 10!) la Salonul din acest an. Celor trei laureați prezenți în această pagină li se mai adaugă Zeno Goian, distins cu mențiune la secțiunea tematică liberă. Aceste rezultate vorbesc de la sine despre valoarea actualilor membri ai Cenaclului de umor „Ciclop” al Casei de Cultură a Studenților, cenaclu înființat în urmă cu numai cinci ani de Nicolae Lengher și Ștefan Popa și al cărui singur membru se numea pe vremea aceea Popa's...

Ziua de 2 aprilie a prilejuit al doilea moment de referință al Zilelor prin vernisajul la Întreprinderea „Electrotimis” al Expoziției de grafică satirică Ștefan Popa, recunoscutul grafician internațional, fost laureat al Salonului la prima sa ediție, iar actualmente trecut în rîndurile juriului.

Cele două zile de umor studentesc s-au încheiat la sala „Olimpia”, în seara aceleiași zile, cu un spectacol de satiră și umor oferit în fața unei săli arhipline de cîțiva dintre laureații Festivalului „Mărțișor studentesc '84” și de invitații serii, brigada satirică Bum din Cluj-Napoca și actorul Horațiu Mălăieș. Ne-au păcălit de-a binelea, atunci cînd nimeni nu se mai aștepta, George Mihăiță și grupurile satirice Arh și Divertis, așteptate cu încredere de studenții timișoreni. Cu toate acestea, spre lauda organizatorilor și a „distribuției” în suferință, spectacolul n-a pierdut în consistență. S-au „desfășurat” pe rînd: Liviu Drăgoi, de la I.A.T., brigada artistică „Ba-

lanța”, a Facultății de Științe Economice (tinără, dezinvoltă, cu câteva intervenții individuale remarcabile), grupul satiric „Puls” al Facultății de Mecanică (cu un text surpriză mai ales pentru... presa studentească), Ionel Lițiu de la Construcții (ajutat îndeosebi de schimă, nume și de poantele... dar lipsit de originalitate), Horațiu Mălăieș (ajutat și el de figură, de renume și de poantele... fără perdea, dar cu un „revertoriu” care ar fi stimit cel mult... zimbete dacă ar fi fost susținut de altcineva), grupul satiric I.T. al Facultății de Electrotehnică (cu un text din fericire schimbat, — scriu „din fericire” pentru că evoluția tor din festival s-a dovedit a fi fost „imprumutată” en detail de la brigada Bum —, dar insuficient șlefuit și însușit), Constantin Rangu de la Mecanică (mai degrabă macabru, decît cu umor, oricum neinspirat, o adevărată sinecopă în spectacol) și, în fine, brigada artistică Bum a studenților Facultății de Mecanică din Cluj-Napoca. Ceea ce au știut arăta acești „brigadieri ai satirei” a fost o adevărată delectare și un panaceu pentru multe dureri curabile — cum s-a dovedit — doar prin ris. Am ris și noi și n-am uitat: Zilele umorului studentesc meritau această încununare. Mulțumim, Bum!

HARALD ZIMMERMAN ■

■ În timp ce se afla la Timișoara, ocupat cu organizarea Salonului de caricatură și desen satiric, reputatul caricaturist Nicolae Lengher, „decanul” Cenaclului de umor „Ciclop” al Casei de Cultură a Studenților, a fost anunțat că a cucerit Marele Premiu „Mărul de aur” la tradiționalul festival al umorului de la Bistrița. Și, ca o confirmare a obiectivității juriului de la Timișoara, a mai sosit vestea că Dan Răducanu (București) a fost distins cu premiul I în cadrul aceluiași concurs.

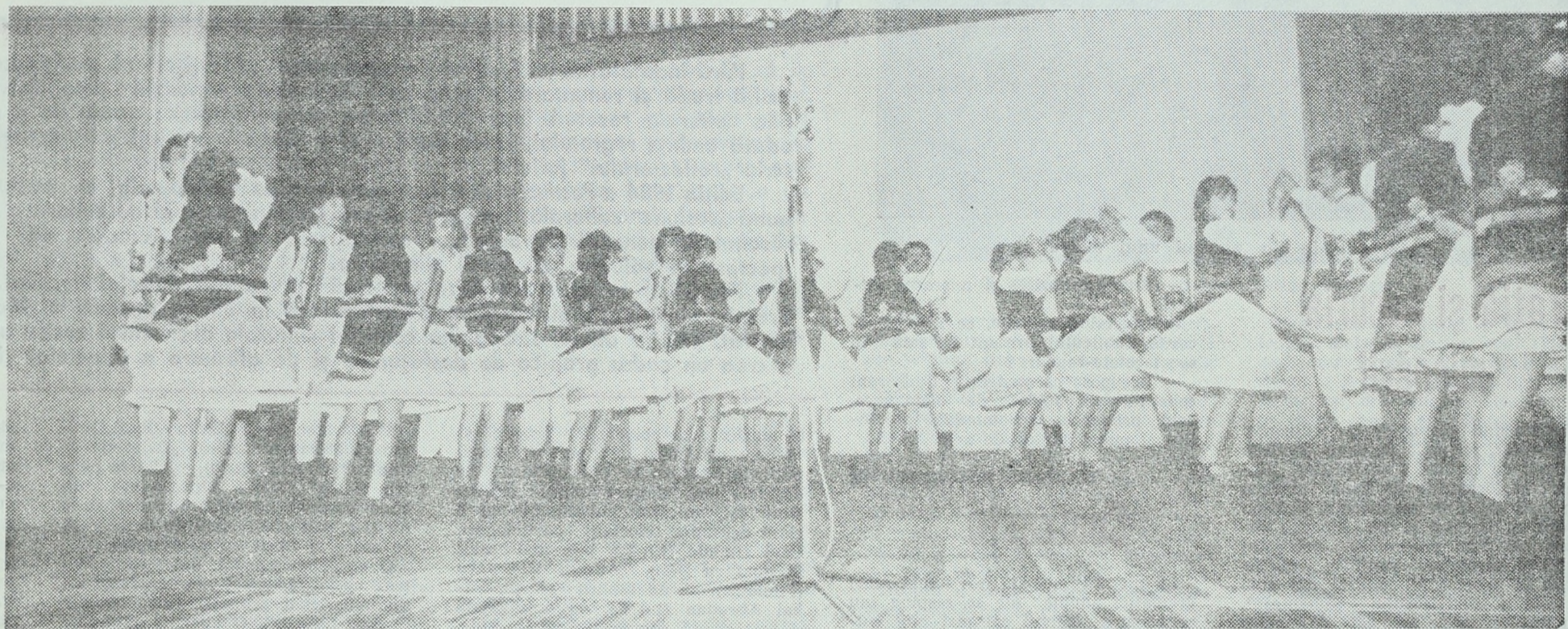
NOTA RED. — Felicitări (iată revenim) și PULS-ului care se dovedește a fi grupul celor mai acerbi cititori ai noștri și ai altor reviste (se pare că multe din „înfeptările” receptate de noi, loco, erau, de fapt, destinele „Vieții studentești”...); iar acest fapt (credeți ori nu) ne bucură, pentru că presa, fie ea și studentească, nu trebuie să aibă „circuit închis”, ea incită, dă naștere discuțiilor, laudelor (mde...), criticilor: (mai ales), în sfîrșit, e citită, înghițită, rumegată, talmăcită, răs-talmăcită și toate astea la un loc fac un lucru bun, constituie poate chiar întemeierea noastră în ale scrisului.

Mă opresc, căci cineva lângă mine șoptește: „Gata, mă, că ăștia și-o iau în cap!”. Nu cred. Cine? PULS-ul?

R. C.

MOMENT ANIVERSAR „DOINA TIMIȘULUI”

■ UN MINISTRU STRĂIN S-A PRINS ÎN „PERINIȚĂ” ■



Pe scena „Mărțișorului studentesc /84”

UN NUME TRANSFORMAT ÎN RENUME — „DOINA TIMIȘULUI”

În primăvara acestui an sărbătorim un sfert de veac de activitate a Ansamblului folcloric „Doina Timișului”, înființat în 1959 prin unirea orchestrei, a soliștilor și formației de dansuri populare existente la Casa de cultură a studenților.

Ansamblu studentesc mereu tânăr, — căci în rândurile lui membrii s-au schimbat mereu de-a lungul generațiilor universitare —, a cucerit inimile marelui public iubitor de folclor, spectacolele sale oferind o permanentă înfiorare a sufletelor.

Fertă școală artistică, având ca mentori buni pedagogi și adevărați artiști — pe maestrul coregraf Emilian Dumitru și dirijorul Achim Ciucurel, pe lectorul univ Vasile Crețu de la Catedra de folclor a Universității —, „Doina Timișului” a crescut și cultivat de-a lungul timpului numeroase talente: Tiberiu Ceia, Laza Cnejević sau Petrică Moise (nume cunoscute în viața muzicală a țării, legate prin mulți ani de muncă, emoții artistice, realizări, premii și turnee de activitatea ansamblului), dirijorul Filarmonicii „Crișana” din Oradea, Sorin Miescu, dirijorul Filarmonicii „Semenicul” din

Reșița, Simion Sămăilă, și nu în ultimul rând lector univ. Ion Odrobot, folclorist și conducător muzical al ansamblului timp de mulți ani.

La Festivalul Național al Artei și Creației Studentești de la București (1966), primul concurs al ansamblului la care a obținut locul I și titlul de laureat, „Doina Timișului” și-a arătat deosebita valoare artistică, măiestria de a valorifica scenic vastul nostru folclor românesc, apelând la modalități originale de exprimare folclorică, rod al unei munci susținute, pline de elan și, mai ales, talent. Astfel, ansamblul „Doina Timișului” a ajuns să fie considerat pe plan folcloric un deschizător de drumuri care de multe ori a „spart” tiparele tradiționale ale modalităților de exprimare, uimind spectatori și specialiști, deopotrivă, prin profunzimea ideilor și sensurilor populare românești. Hotărât să rămână mereu în frunte, ansamblul abordează tradiția de pe multiple planuri prin înființarea în cadrul său a cercului de etnografie și folclor a cărui menire e aceea de a culege folclor autentic, de a-l prelucra și valorifica. Succesul inițiativei a fost

inecșutabil. Prin această ansamblu a dobândit un plus de originalitate, spectacolele care au urmat având întotdeauna elementul nou inclus în folclorul clasic, atât din punct de vedere muzical, scenic, cât și estetic.

Uniți de aceeași pasiune comună — folclorul — membrii „Doinei Timișului” și-au purtat numele mereu spre primul loc, fără nici o abatere. Câștigător al premiului I la toate edițiile Festivalului Artei și Creației Studentești, a Marelui premiu al Festivalului de folclor de la Susa — „Castana de aur” (septembrie 1974 — Italia), precum și a altor premii supreme cu diferite ocazii, „Doina Timișului” și-a știut transforma triumful într-un omagiu generos adus acestei școli unde se învață dragostea pentru folclor pe limbă dans și muzică, unde se sâdește în suflutele acel sentiment greu de definit, care i-a condus mereu spre autodepășire. Virtuozitatea dansatorilor a cucerit la turneul din R.F. Germania din 1973 atât de mult publicul, încât ministrul Katharine Focke s-a prins alături de studenți în „Periniță”. Aplauze interminabile și ovațiuni, răsplata

emoțiilor fiecărei ieșiri la rampă, au susținut permanent munca entuziastă și pasionată a acestor studenți și a îndrumătorilor lor.

Ce s-ar mai putea adăuga? „E greu de spus în cuvinte. Totul e în suflut” — este impresia Floricăi Berar, care, deși absolventă, nu se poate rupe de ansamblul în care și-a petrecut anii studenției și alături de care a avut atâtea satisfacții.

Ce așteptăm în viitor de la „Doina Timișului”? Așteptăm noi succese la manifestările din cadrul Festivalului național „Cîntarea României” și, de asemenea, la festivalurile din Italia, din vara acestui an (Cita di Erba) și a anului viitor (Susa).

Le dorim să rămână primii întotdeauna, și acum, la un sfert de veac de activitate, le urăm în ton cu tradiția „La mulți ani!”

FLORINA UȘVAT ■
MARIAN DRĂGHICI ■



SPECTACOL SUB UN SINGUR REFLECTOR

Marti 27. 03. 1984. La Casa de cultură a studenților „Festivalul „Mărțișor studentesc '84” e în plină desfășurare. La parter se perindă pe scenă diferite formații artistice. Sus, la etajul al II-lea, discotecă. Peste tot freacă, voie bună, emoții. Caut sala 202 pentru a urmări „Aripa gîndului”, spectacol realizat de lector dr. Vasile T. Crețu de la Facultatea de filologie în cadrul Seminarului de etnologie și folclor. La deschiderea ușii întîlnesc altă atmosferă: e liniște și semiîntuneric. În mijlocul sălii unsprezece fete îmbrăcate în alb realizează toată mișcarea scenică pe un cerc, avînd la mijloc, simbolic, un „brad”. Și sub lumina unui singur reflector care pâlește sau se aprinde subliniind valențele textului, ni se relevă cite ceva

din uimitoarea înțelepciune și putere de sinteză și abstractizare a folclorului nostru: viața ca un ciclu triadic naștere-căsătorie-moarte și comuniunea om-natură, o perspectivă românească asupra a ceea ce înseamnă „a fi”. Câștigînd participarea afectivă a spectatorilor (și a juriului, nu ne îndoim) prin inspirata idee de a nu se desfășura pe scenă (departe, sus sau „acolo”), ci între noi (aproape, jos sau „aici”), acest spectacol, ce se cerea și văzut, și simțit, își datorează, cred eu, succesul (confirmat de altfel prin locul I la finala ediției trecute a Festivalului Artei și Creației Studentești și de cele trei reprezentații la Sala Palatului) în primul rînd concepției artistice și textului și mai puțin actanțelor care, deși nu au fost toate la înălțimea cerută de moment, au de-

monstrat prin simțirea textului și felul în care au jucat că un spectacol bun se poate realiza oriunde, chiar și sub lumina unui singur reflector.

CORNEL CRISTEA ■





1/30 secunde din poemul unui teatru

Grația și bucuria mișcării

Răspunzând gusturilor și exigenței studenților, formația de dans modern a Casei de cultură a studenților, „Reflex”, și formațiile de dans modern ale Institutului de medicină și Universității au încântat și (pe alocuri) entuziasmat prin programul prezentat publicul spectator venit în număr mare la spectacolul-concurs din ziua a treia a „Mărțișorului studentesc”. Au fost veritabile momente de muzică și culoare, grație și fantezie, dar dincolo de frumos, am căutat să surprindem expresia artistică în suprema sa viață de culise: munca.

La una dintre repetițiile formației de dans modern a Institutului de medicină am interpellat-o pe Carmen Iordache (anul III Stomatologie), membră a acestei formații:

— Carmen, munca și talentul sînt suficiente în desăvîrșirea pregătirii dansului modern?

— Conjugate, cele două condiții sînt în general suficiente. Personal, aș include și spiritul de echipă, ca o necesitate de ultim moment în întărirea coeziunii sufletești a membrilor formației. După mai bine de 13 ani de la debut am avut timp să constat acest lucru.

— În sensul celor afirmate, dansul modern poate fi o pasiune?

— Sigur că da! În măsura în care exteriorizează grația și bucuria mișcării, dansul poate fi considerat o pasiune. Pentru mine, dansul este o eliberare sufletească, o posibilitate de exprimare a valențelor frumosului.

— Cum se cucerește, prin dans, admirația spectatorilor?

— Un dans modern are în majoritatea cazurilor priză la public, cu condiția ca greșelile comise să fie minime, să existe o uniformitate în mișcări a colegelor de formație, să se danseze degajat (sau măcar să se dea această impresie), zîmbind spectatorilor. În această manieră succesul este pe jumătate asigurat.

— Și repertoriul interpretativ?

— Este complementar condițiilor menționate anterior. Se impune o paletă interpretativă cât mai variată, mișcări cât mai spectaculoase și suplă, care să alunge monotonia figurilor care des repetate, muzica de dans să fie cât mai ritmată, toate însumate să dea o notă de echilibru dansului.

— Adevărata experiență unde se câștigă?

— Atît la repetiții, cît și în spectacole acumulezi o anumită experiență care însă trebuie privită din ambele puncte de vedere. La repetiții se exersează tehnica dansului, insistînd pe figurile mai dificile și integrîndu-le ansamblului. În lumina scenei câștigi o altă experiență și anume aceea a confruntării cu publicul.

— Se poate vorbi despre o sublimă trăire a momentului artistic pe scenă?

— În clipele solemne de spectacol, cînd publicul devine judecătorul suprem, simți nevoia să arăți ce poți, să dansezi mai bine ca oricînd, să încerci să te autodepășești. Reușind, trăiești o imensă satisfacție, o mulțumire greu de descris. Și-ți rămîne senzația regretului că cele patru minute de dans s-au scurs atît de repede...

— Care ar fi echivalentul dansului modern?

— Buna dispoziție și mișcarea ritmică.

— Inversînd rolurile, ce notă ai acorda publicului prezent în sală la spectacolele-concurs?

— Recunosc că studenții timișoreni constituie un public de nota zece, cald, prietenos, dar totodată pretențios și mare iubitor de artă.

GABRIEL BAIULESCU ■

Contraste

În pictură culorile se supun unei gramatici anume: ele se resping sau se cheamă, efectul cel mai bun culminînd cu unitatea ansamblului, în pofida diversității lor. Unitate care nu prea se lasă decelatată în lucrările expuse la Casa de cultură a studenților cu prilejul Festivalului „Mărțișor studentesc '84”.

Există în multe dintre acestea o vădită nestăpînire a tehnicii picturale; ne referim în primul rînd la uleiuri. Culorile poartă în ele pericolul efectului invers sau al unui efect zero. Căci ce ne spune, spre pildă, pictura Mirelei Loțiu? Fragmente de benzi peste care a „lipit” cîteva frunze fără mesaj (sau, dacă a fost, acesta a rămas în stadiul de intenție) și fără o dominantă polarizatoare.

Cam tot acolo se află Adriana Ștefan, pentru ca Mariana Vasile să ne prezinte două lucrări ușor discordante, ambele, naturi statice. Una (vasul cu flori) este elaborată atît din punct de vedere compozițional, cît și cromatic. Cea de-a doua însă, și aceasta bine compusă, pierde mult prin studiul superficial al luminii. Compensația vine din partea unui peisaj în tempera, culorile de apă neascunzînd atîtea capcane precum uleiurile.

Dan Bureția are o mai avansată știință a culorii, dar peisajurile sale S.F. supără ochiul prin uniformitatea organizării spațiului tabloului.

Zeno Goian — grafician, de fapt — strunește cu siguranță culoarea în ulei. La el nu frapează inconsistența culorii, ci, eventual, mici rupturi tonale pe care le face cu alb „din tub”.

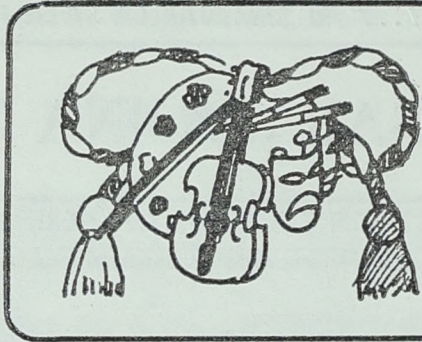
O lecție de armonie ne rezervă, prin Singurătatea peisajului (I, II), Dana Covali. Acuarela ei secretă finețe și poezie. Reverberațiile de sfumato nu fac decît să susțină atmosfera tabloului, reunind, sub auspiciile dualității, atît liniștea peisajului — susținută prin echilibru de linii și acorduri de complementare — cît și neliniștea lui, trădată de tonalități pămîntii și de senzația așteptării a ceva.

POMPILIU CRĂCIUNESCU ■

Muzică folk în game... minore

O seară întregă dedicată muzicii folk (în absența jazzului reprogramat) s-a dovedit a fi prea mult chiar și pentru „suporterii” acestui gen trecut de-acum de vîrsta copilăriei, dar care n-a mai cîștigat, se pare, în maturitate. Lăsat pe mîinile — și vocile — prea multor nechemateți, acest gen de muzică riscă să se decalifice singur.

Astfel că secțiunea folk, deși a întrunit numărul necesar de participanți pentru a „umple” timpul rezervat de obicei unui spectacol, nu a scos la iveală mai nimic nou pe plan artistic. În condițiile unei scăzute exigențe la selecție (dar în ceea ce priveș-



■ FOLK — UN INSUCES? ■

MĂRȚIȘOR

■ CULOARE, ■

Fără îndoială că un festival de amploarea „Mărțișorului studentesc” comportă multă trudă și renunțare la ceea ce — îndeobște — numim „timp liber”. Competițiile culturale rezervă însă posibilitatea compensatoare: aceea de a nu lăsa niciodată umbra regretului, chiar dacă — și e firesc — nu toți participanții se circumscriu „reflectorului” juriului.

Ediția 1984 a Festivalului despre care vorbim s-a dovedit, în ansamblu, a fi o bună „sesiune” culturală. Serii la rînd, sala festivă a Casei de cultură a studenților a răsunat de nenumărate aplauze, coridoarele au fost inundate de spectatori și spectatoare volubile, de bună dispoziție.

Fiind, într-un fel, o pregătire generală în vederea marelui Festival al Artei și Creației Studentești, manifestarea desfășurată în ultima decadă a Mărțișorului a ilustrat, printre altele, strădaniile comisiei culturale din centrul nostru universitar de a crea un cadru propice de desfășurare și de afirmare a talentelor și de a con-

te muzica folk obiceiul se practică și la case mai mari de cîteva ani buni) puținele excepții se pot număra pe degetele unei singure mîini: Adrian Dinu (Mecanică), indiscutabil cu o clasă deasupra celorlalți participanți, Paul Dudnic (I.A.T.), bun mai ales în duet cu Dinu, Adrian Curelaru (Filologie), cu un timbru plăcut, Mihai Abrudan (I.A.T.), cu o angajată și interesantă compoziție-colaș, „Vine, vine...”

L-am menționat în fruntea listei pe Adrian Dinu. Un consacrat (laureat al Festivalului Artei și Creației

pii” (Carmen Cuc), „Luceu” (Raul Dudnic și Mihai Abrudan), „Caiet de amintiri” (Florin Buciu), „Cîntec pentru mama” (Florin Lincan) etc. În acest context, tematica studentească nu și-a mai găsit locul în cîntece și, ca atare, a lipsit cu desăvîrșire.

O surpriză plăcută, s-o recunoaștem, ne-au făcut cei cinci studenți latino-americani grupați sub numele „Sonos Latinos”. O apariție pitorească cu sombrero-uri, instrumente tradiționale și cîntece vechi din folclorul incas, și o prestație pe care publicul a știut s-o răsplătească cu a-



Ritm, ritm, ritm

Studentești, secțiunea chitară clasică, membru pentru o perioadă al Cenaclului „Flacăra”, deci nu insistăm. Cu o floare însă, chiar la „Mărțișorul studentesc”, nu se poate face... muzică folk (de valoare). Cîteva referiri la piesele prezentate. Puține reluări (și e bine așa) după „șlagărele” Cenaclului „Flacăra”. Compozițiile proprii, cîteva mai răsărite (Mihai Abrudan, Carmen Cuc, Manuela Radovan), au primat și e firesc pentru un „trubadur” al genului să încerce formula interpretare-compoziție-text. Dar nu oricum. Nu este drept ca o poezie magnifică a literaturii noastre cum este „Mistrețul cu colți de argint” să fie banalizată printr-o tratare muzicală superficială, nepotrivită și săracă ca aceea a lui Ovidiu Moeceanu (Construcții). Este trist. În virtutea unei judecăți cinstite că folkul este în egală măsură muzică și poezie, se practică sub ochii noștri (și ai diverselor jurii, implicit) un soi de comuniune între cele două arte amintite, din care lese cel mai adesea impuținată frumusețea poeziei. Eminescu, Macedonski, Minulescu fac parte din patrimoniul culturii naționale. Se impune deci respect pentru opera lor. Că se poate face și muzică folk bună fără a știrbi din caratele versului s-a mai demonstrat. Un exemplu din acest festival: „A cunoaște, a iubi vine/Tare de departe în mine...” (Adrian Dinu și Raul Dudnic).

Surprinzătoare insistența cu care participanții interpreți „au dat în mințile copiilor”, abordînd, cu delicatețe sau parodiînd, predilect teme ale unor vîrste crezute depășite: „Jocuri de co-

plauze generoase și... temperament latin.

Restul e (doar) muzică folk.

VASILICĂ ANCUȚA ■

Misterele lui Caragiale

„ — Mă iertați, domnilor, dar... cu cine am, mă rog, onoarea? — Cu studenții!”

☆

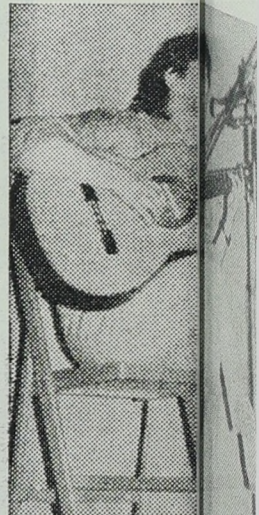
Acea dintre noi care au văzut primul montaj (Fintina I) al Studioului de caragealeologie știu că încă de pe atunci spectacolele studenților conduși de arhitectul Radu Radoslav riscau să epuizeze arsenalul superlativelor. Colectivele reunite de specialiști (teatologi și caragealeologi, care va să zică și spectatori (avînd drept singură calificare lectura benevolă din opera lui Nenea Iancu) se arătaseră de acord asupra ineditului concepției regizorale, asupra calității spectacolului (apt să stea, fără complexe de inferioritate, alături de creațiile profesioniștilor). Spectatorii au aplaudat, specialiștii au aplaudat, probabil, la rîndul lor, dar mai ales au scris, au scris.

Cum toate trec, a trecut și etapa entuziasmului general. Noul spectacol, Fintina II, prezentat anul acesta și la Craiova, a avut parte de cîteva paragrafe, și acelea cu destulă economie de cuvinte. Mister? Parțial, da, pentru că Radu Radoslav și-a

statornicit un stil de creație dramatic unde ideea este esențială și activă, a-1 devia de la textul original al numelui unei marionete, ci se argumentează prin selecția de texte pe care, pa Studioul de creație pare să fi pierdut expresivitatea jocului (cu toate modificările de conținut, carei formații studențesci actorii compusă în Nistru nel Lițiu, Radu Radoslav, Lavinia S. Aristotel Nedelcu, Ion Murine, Felicitat ză performanța spectacolului în funcție de de la scena Casei de cultură denților, la sala de spectacole a Scriitorilor Timișor doarele Atelierului de subsolurile clubului. Pînă și disponibilitățile ale echipei s-au vădit pe ocazia bătăușilor vreme de un ceas și jumătate, pe un gen de spectacol luna martie — în zilele închise ale clubului. Grație lierilor studențesci la Arhi artiștii rebegești ne puter ne, cu același pas și cu hîșne de renume, dar în esență multumește și în această Paranteză închisă a nu sînt confuzia misterelor teatrului misterul teatrului.

Colajul de texte de Radu Băd o formulă interesantă și nu „anarhistă” sau „anarhistă” față de operă, și în politica plicită, faimoasa de la începutul cu lumea adevărată fără zolvare în timp. Cîntecul cărui fragment este de ordinul vorbit despre spațiul cuvîntului: inhițarea livrare nesfîrșită riei, hrîndindu-să în mască, identitate și de aneantizare.

Regizorul-arhitectul aceste ipoteze de spectacol. Fintina I, de construcție alături de față cu reacțiunile „străine” (din partea)



Însumînd un on... rezultă, uneori, Adri...

STUDENTESC '84

MICA, DANS ȘI UN PUBLIC DE NOTA ZECE ■

tirbui la o creștere a calității spectacolelor, a ținutei acestora, care trebuie să se situeze la intersecția vieții imediate a mediului și trăirilor studentești cu artisticul.

Putem cu înlesnire să conchidem că această țintă a fost în cea mai mare parte atinsă. Mulți dintre participanți și-au văzut eforturile încununat prin obținerea unor premii. Pe merit sau nu, acest lucru credem că este neesențial în acest moment (și, oricum, n-am putea pune la îndoială competența unui juriu care la un moment dat ne-a judecat și pe noi). Ceea ce contează este ca viitoarele întreceri „la nivel înalt” să confirme bunele impresii generale lăsate de această competiție artistică locală și să îmbogățească vitrina cu trofee a Timișoarei universitare.

Fără a avea pretenția accesului la deplinătatea evenimentului (lucru dealifimposibil), paginile noastre surprind detalii, secvențe „cinematice” pe care le considerăm suficient de revelatoare pentru ceea ce a însemnat „Mărțișorul studentesc 1984”.

veneau în momentele de prăbușire în somn a cuplului de protagoniști, astfel că lumea reală era halucinație, era vis.

Spectacolul *Fintina II* rescrie un posibil Caragiale în prezența autorului! (se întrețes fragmentele de poetică implicită din *Incepem* cu autoironiile din *O răutate*). Jocul mobil, debordant, aproape agresiv, al actorilor incită la participare: spectatorul se transformă și el în „falsificator”, recunoaște piesele mozaicului, dă replica, presupune urmarea...

Sînt puse în scenă, în sensul concret al termenului, corespunderile, reflexe reciproce, reluările cu variațiuni ale temelor predilecte (una din ele: „proștii mor, dar prostia e nemuritoare”).

Îndrăzneții de duminică; atotștiutorii fără probe, dar persuasivi, sau doar agresivi, deveniți suverani necontestați ai grupului de amici; curajul de turmă, invectiva afectuoasă, măscările glumețe, politica pămînteană la o fleică și un țap de bere, onorabilitatea mirosind a anghelică și solemnitatea cu iz îndubitabil de prostie sosesc în spectacol, convocate tlectiv și selectiv, din *Atmosfera încărcată, Situațiunea, Ultima oră, O conferință, Politica, O scrisoare pierdută, Conu' Leonida* față cu reacțiunea... Spectacolul carnalizat al lumii răsturnate, unde prostia e sanctificată, spre a fi detronată în sarcasm și necruțare, bastonade fără vărsări de sînge, martiraje fără jertfă.

Metafora unui posibil monument brăncușian al lui Caragiale (fintina cu apă veșnic nouă) devine nucleu irradiant de semnificații. Fiecare lectură a lui Caragiale poate fi constat de neputință, sau victorie parțială...

Spectacolul studenților este o victorie! Îndrăzneala lor e demnă de toată stima pentru că, la urma urmelor, cine nu se teme de Caragiale?

ANDREEA GHEORGHIU ■

„E vinovată Corina?”

Reputația Facultății de filologie, periclitată de nereușita brigăzii artistice, a fost salvată de spectacolul susținut de echipa de teatru.

Piesa „E vinovată Corina?” de Laurențiu Fulga, regizată de Izolda Cobet (anul III Germană), are ca tematică drama unei familii dezbinată și consecințele firești ale unei asemenea situații.

De la bun început piesa a captat atenția spectatorilor, regizoarea conferindu-i o interpretare modernă: toate personajele se află pe scenă pentru a sublinia implicarea directă în dramă. Acuzații, membrii familiei Serafim, cit și prietenii (sau, mai pertinent, „prietenii”) poartă un permanent dialog cu acuzatorii, adică opinia publică.

Acest permanent dialog este realizat tot în manieră modernă: studenții reprezentînd opinia publică se găsesc în sală, și nu pe scenă.

În mijlocul scenei se află așezat scaunul acuzator, scaun cu valoare simbolică. Pe el nu stau decît membrii familiei Serafim: Maria Serafim (Izolda Cobet), mamă a trei copii

prost crescuți (Oxana, Corina și Andrei), tatăl, Petre Serafim, reîntors după aventura extraconjugală care a durat șapte ani. (Întoarcerea provoacă adevărate traume în sufletul copiilor săi, Corina — victimă a curenților educației și a propriului caracter hipersensibil — și Andrei, la rîndul său victimă a cercului vicios în care trăiește tatăl.)

Fără exagerare, se poate aprecia că studenții și-au interpretat rolurile cu o exemplară înțelegere a sensurilor piesei. Prin tematica sa, aceasta presupune o interpretare subtilă, rolurile trebuind să fie simțite, trăite. Efectele tehnice (Elke Preuhs, III Germană) au contribuit la obținerea unor momente de maximă tensiune cum a fost, spre exemplu, ultima scenă a actului I (dealtfel, singurul pus în scenă); după ce Corina (Claudia Balla, I Română) este sedusă de Ruddy Holban (Pompiliu Crăciunescu, I Română), are loc marea strigăt după copilărie, grefat pe acordurile beethoveniene ale destinului.

Neavînd experiența necesară, e normal ca studenții filologi să fi avut unele greutăți, mai cu seamă în ceea ce privește mișcarea scenică. Dar această punere în scenă e încă la început de drum (la fel ca și majoritatea membrilor „echipajului”).

Esențial este însă faptul că studenții-actori au reușit să se apropie de rol, să-l simtă. Și pentru că au pus în jocul lor pasiune și multă trudă merită felicitările noastre!

GERLINDE POLEN ■

O întrebare

Duminică, 25 martie 1984, am urmărit evoluția recitatoarelor în cadrul Festivalului „Mărțișor studentesc '84”. Impresia pe care am avut-o n-a fost deloc dintre cele mai bune. Spun asta pentru că poezia, prin statutul ei, obligă actorul la o atenție sporită.



Și totuși, poezia...



O muzică aprinsă: grupul latino-american

Recitarea conține în ea o pătrundere spre sensurile de multe ori giratorii ale textului liric. Or, tocmai opinia a lipsit de cele mai multe ori.

Am înțeles „tentative” de recitare, de cele mai multe ori aceste „tentative” fiind rostiri monotone și afectate, fără nerv și fără sensibilitate, deși, probabil, tocmai aceasta — sensibilitatea — era arma secretă a celei de pe scenă. S-au prezentat creații poetice proprii, fără valoare, parcă pentru a trage și mai jos balanța și așa prea încărcată a lipsei de talent.

Asupra a două dintre recitatoare vom insista puțin, deși...

Mihaela Părvan a prezentat într-o manieră personală un colaj destul de interesant, uneori poate prea îmbibat de lirism. De altfel am avut impresia că dintre toate numai sus-numita avea conștiința prezenței sale pe scenă pentru a recita.

Corina Frâncu a căzut în capcana textului, prea lung pentru scopul concursului. Senzația avută a fost următoarea: porțiuni de întreg, bune ca porțiuni, dar care puse cap la cap nu pot compune un tot unitar.

Acum, la finalul acestor remarci, o întrebare: oare chiar așa de mult să se fi îndepărtat poezia de studenții din Centrul universitar Timișoara?

Rămîne ca gustul amar al acestei întrebări să fie îndulcit cu timpul.

MIHAI OCTAVIAN IOANA ■

Umor la... purtător(i)

Purtătorii sînt de această dată membrii grupurilor satirice *Puls* (Facultatea de mecanică) și *T.T.* (Facultatea de electrotehnică), prezente recent pe scena festivalului-concurs „Mărțișor studentesc '84”. Respectînd ordinea de documentare, să începem cu...

T. T.

Născut într-o noapte de toamnă a anului 1979, cînd o mină de boboci veseli și isteți au vrut — și au reușit — să-și amuze proaspeții colegi în neuitată primă seară de an, grupul satiric *T.T.* a rămas același și mereu altul, emblemă vie a unei facultăți, a unei generații. Și dacă de-a lungul anilor cu *T.T.*-ul au cochetat mulți viitori energeticieni — pentru că ei sînt, și le place să o spună, un grup al secției de Energetică pentru... secția Energetică — nucleul entuziaștilor, al fondatorilor a rămas neschimbat. Ne referim, desigur, la „monștrii sacri” Tudor Tolea, Constantin Talpoș și Ioan Demei, cărora li s-a alăturat de aproape doi ani mai tînărul Florin Ieran, care fiind în anul II are... umorul studentesc înainte.

În viața de toate zilele reușesc să se metamorfozeze în niște studenți obișnuiți, vorbesc puțin, rar, poate urmărirea directă a consumului imens de energie plătit tribut scenei. Iși amintesc cu plăcere de debutul oficial — iată, au și trecut cinci ani! — într-un spectacol de 4 ore și jumătate, curmat nemilos de portarul Casei de cultură a studenților, nevoit să urce pe scenă pentru a-i trimite acasă pe băieții inflăcărați care inflăcăraseră o sală arhiplină și care nu terminaseră tot ce simțeau că trebuie spus.

Pentru că pe scenă sînt alții. Rid, plîng, cîntă, dansează, fiecare membru al grupului devine alt om, stăpînit de dorința fierbinte de a simți și vedea explozia publicului, caracteristic pentru umorul lor fiind așa-zisul dicton „totul pentru public!” Iar cînd acest public mai este și al tău...

Pomenesc în treacăt — și la insistențele mele — despre locul III cucerit anul trecut la faza finală a Festivalului Artei și Creației Studentești de la Iași, dar cele mai frumoase clipe rămîn pentru ei ședințele de creație, surse de inspirație fiindu-le atmosfera complexului, viața de cîmin, deplasările la munci agricole, într-un cuvînt, viața studentească. Tot reper-toriul este colectiv, curge spontan, prietenia care-i unește fiind un prețios atu. Și nici nu s-ar putea altfel. Le place foarte mult să călătorească, în special cu vagoanele de marfă ale trenurilor (pentru a mă convinge Florin îmi arată o fotografie care-i înfățișează pe membrii grupului într-o (pe o) locomotivă din... Parcul Pionierilor), să drezeze papagali și să presteze serviciile caracteristice unor electricieni de noapte — numai la cîminul 19/C.

La trei luni înaintea repartiției a 3/4 din grup, *T.T.*-ul privește cu regret înapoi, dar nu numai... Și prezența alături de ei a unui nou colaborator (este vorba despre studentul de culoare Abdul Athie din Mauritania) este un exemplu elocvent despre ce va fi *T.T.*-ul mîine. Și găsesc aici momentul pentru a vă transmite tuturor din partea membrilor grupului o invitație călduroasă la spectacolul de adio (este vorba, evident, despre cei trei absolvenți), spectacol care va avea loc la sfîrșitul lunii aprilie și va cuprinde cele mai bune momente din creația literar-artistică a *T.T.*-ului.

P U L S

După dubla metamorfoză suferită în cei nouă ani de existență (inițial brigadă artistică, apoi colectiv de satiră, iar, recent, grup satiric) *Puls*-ul Facultății de mecanică păstrează același stil care l-a consacrat, probabil urmărirea directă a permanentei colaborări dintre foștii și actualii membri (de exemplu, ing. Titus Tănăsou — ex *Puls* — vine săptămînal de la Arad pentru a participa la repetiții). Permanentă schimbare a membrilor, specifică vieții culturale studentești, este lucrul cel mai greu, dar și cel mai frumos din viața grupului. Așa se face că în componența actuală, pe lângă experimentații Dan Gromoticeanu, Constantin Rangu și Tibi Novac, evoluează și doi „boboci”: Dan Toader și Radu Einholz.

Și dacă textul a fost întotdeauna punctul lor forte, actuala generație de *Puls*-iști au adus nou atît jocul scenic inspirat, cît și umorul rafinat. Iar publicul studentesc (după părerea celor cinci cel mai critic și obiectiv public) a apreciat deseori seria „Reportaj pe glob”, iar mai recent, pe scena „Mărțișorului studentesc”, „Insula” — „umor sec, dar foarte plin” (Dan Gromoticeanu).

Locul I obținut la acest concurs, precum și locurile I, respectiv III (D.G. și C.R.) la ultimele două ediții ale Festivalului Artei și Creației Studentești sînt o confirmare a nivelului calitativ la care se ridică prestația acestui grup satiric.

Și cum printre obiectivele imediate ale grupului se înscrie și participarea la Concursul de umor de la Vaslui, nu ne rămîne decît să le dorim cît mai multă inspirație...

P.S. Știre de ultimă oră: grupul se gîndește serios (!) la un viitor spectacol de estradă. Dar, pssst, asta așa, între noi!

SORINA SOPA ■

Pagini realizate de membrii Cercului de presă

Colegii noștri de amfiteatre

■ UN PĂMÎNT OSPITALIER NUMIT ROMÂNIA ■

M-am simțit și mă simt excelent în România

„Nu pot spune că fac parte din categoria acelor care, încă din copilărie, au visat să devină medici. Am optat pentru această profesie în ultimii ani de liceu, atunci când mi-am dat seama de utilitatea medicului în societate, de faptul că cea mai mare bogăție a oamenilor este sănătatea. În cei patru ani și jumătate de când sînt student la Institutul de Medicină m-am pregătit cu deosebită seriozitate și o voi face și de acum încolo, pentru că atunci când mă voi întoarce în țara mea să se observe rezultatele muncii mele. În ceea ce privește opțiunea pentru România, ea a fost determinată de argumentele unor persoane pe care le cunosc, actualmente medici în Iugoslavia, absolvenți ai unor institute de medicină din România, care prin pregătirea lor profesională și încrederea de care se bucură din partea pacienților dovedesc cu certitudine valoarea ridicată a școlii medicale românești. De altfel m-am convins personal de adevărul acestor afirmații. Aici nu se admit jumătăți de măsură, este doar în joc viața oamenilor. Avem mult și multe de

învățat, dar nu mă plîng, fiind doar în folosul nostru, al studenților viitori medici. Nu am făcut anul pregătitor în România. În învățarea limbii române un important sprijin l-am primit din partea sorei mele, studentă la Facultatea de Filologie din Belgrad, secția română-franceză. Primul an universitar l-am considerat cel mai greu, cu emoțiile debutului și greutățile inerente de examinare, dar pe măsură ce am înaintat în disciplinele clinice am descoperit tot mai mult frumusețea viitoarei mele profesii.

La I.M.T. se simte dorința studenților de a învăța. La fel se simte și bunăvoința cadrelor medicale de a-i conduce pe studenți pe drumul realizării profesionale. Mi-e foarte greu să dau nume, căci toți sînt demni de toată stima. Voi face totuși o excepție, remarcînd seriozitatea, exigența și competența tov. dr. Schneider Francisc, conferențiar la disciplina de Fiziologie, și a tov. dr. Radu Cristodorescu, șef de lucrări la disciplina de Medicină internă. Să știți că la noi se vorbește și se scrie mult — în termeni

elogioși — despre România. Mi-am dat seama că România poate concura și chiar întrece, în privința frumuseților naturii, a ospitalității și hărniciei oamenilor, a realizărilor economice, multe țări ale lumii. Au fost vacanțe — și nu puține — când am preferat să rămîn să vizitez țara dumneavoastră. Mi-a plăcut Bucureștiul, am admirat Litoralul, am fost în Delta Dunării, în Moldova, mi-am făcut numeroși prieteni, m-am simțit și mă simt excelent în România. Sînt bucuros că am venit să studiez aici. Avem condițiile necesare pentru a ne pregăti bine, sîntem tratați la fel ca și studenții români și vom face totul, atît eu cît și ceilalți studenți iugoslavi prezenți în România, să contribuim la aprofundarea, la întărirea continuă a prieteniei dintre poporul român și cel iugoslav, dintre cele două țări vecine și prietene.”

MADZAREVIC MIRKO —
R.S.F. Iugoslavia, anul V
Medicină generală

ABDUL

FATTAH

YAGHMOUR

— IORDANIA —

CÎND FUMEZI

Deschideam geamul tristeții mele
În fiecare dimineață
Mă uitam prin el la lume
și la viața asta plictisitoare
secură, plină, vin roșu, dans și muzică Italiană.
Îmi place de tine cînd fumezi
cu cana de cafea lingă scrumieră
îmi place de tine

cînd îți sprijini capul între mîini.

TREI GÎNDURI PENTRU UN TRANDAFIR

(1)

Rămii aici!
Nu pleca!
Să nu te joci cu sentimentele
Floarea mea
Rămii aici!
Taina noastră nimeni nu o știe
De aroma ta, care-mi mai stăruie-n gură,
De suflarea ta roșie, care-mi dă foc singelui,
De puloverul tău, care rămîne pentru
totdeauna-n mîntea mea
Nimeni nu știe
Rămii aici!

(2)

Și mi-am întrebat trandafirul: de ce pleci?
Ai uitat șederea noastră sub pomi?
Ai uitat a vorbi cînd inima zvîcnește —
Cîntînd melodia fericirii?
Îmi zise: m-am hotărît să plec!
Acesta e destinul
Vai, cum florile sînt culese de fidelitate!

(3)

Nu-i nici o nenorocire dacă pleci
Dar dacă vei pleca
Îmi rămîn puține arome
Care să mă țină în viață
Poate o zi
Și... să-ți amintești.

GHITARA-MI TRISTĂ

A plecat soarele în acest apus
Și strălucirea l-a făcut semn orizontului...
Luîndu-și rămas bun.

Noaptea a tras întunericul ei de drac...
Toți erau adormiți... visează o nouă zi,
Chiar stelele și luna,
Chiar și trandafirii,
Chiar și vrabia gingașă,
Toți adormiți.

Aici e întuneric, beznă... și tare frig
Fulger, tunet, furtună.
Am aprins surcelele dînd lumină
Acestui întuneric.

Pe neașteptate
Am simțit ceva straniu,
Am simțit... nu știu ce...
Și m-a atacat ploaia, furioasă, groaznică,
Și a stins focul meu, a stins lumina mea,
A stins
Șemineul sufletului meu și viața-mi
A stins
Această liniște.

Am căutat ghitară-mi,
Am găsit-o,
Am prins-o,
A cîntat o melodie tristă
Și i-au căzut noian de lacrimi.

România: o țară frumoasă, o școală bună

Ideea unui interviu cu o familie studentescă de peste hotare mi-a venit spontan. Întîlnindu-l pe ABDEL RAHMAN (anul II MG), am fost invitat la un ceai, iar de aici și pînă la o discuție despre micile probleme ale vieții de familie în contextul universitar a fost doar un pas. Locuința familiei Dayem (Abdel și soția sa, Khaula) de la căminul 18/C, curată și îngrijită, oferă excelente condiții de viață și muncă.

Interlocutorii mei urmează cursurile Facultății de Medicină Generală și au încheiat anul I cu medii destul de bune. Se pare că viața de familie și faptul că se pregătesc în același domeniu au influențat pozitiv.

Rep.: Cu ce gînduri ați venit în România?

K. D.: Acasă, în Iordania, am auzit că în România se face o școală foarte bună și, în plus, aflasem că este o țară foarte frumoasă. Acum pot spune că nu m-am înșelat. Aici ne bucurăm de toate condițiile și noi dorim foarte mult să devenim buni medici.

Rep.: Anul pregătitor...

A. D.: Da, anul pregătitor l-am făcut la Pitești și încă de acolo am aflat numai lucruri bune despre Medicina din Timișoara și despre orașul propriu-zis. Așa că am venit în vizită, am considerat Timișoara ca fiind centrul universitar cel mai bun din România și... am rămas!

Rep.: Spuneți-mi, vă rog, și în prezent nutriți aceeași convingere?

K. D.: După aproape doi ani de cînd sîntem în Timișoara pot spune că alegerea noastră a fost cea mai bună.

Rep.: Desigur, argumentele nu lipsesc...

A. D.: Posibilitățile de a învăța, de a te documenta sînt excelente...

K. D.: Vezi, Facultatea de Medicină din Timișoara e recunoscută pentru cel mai mare număr de litografieri, ori acesta este un lucru foarte bun, studentii avînd astfel totul la dispoziție pentru o bună pregătire.

Rep.: Cum vă înțelegeți cu colegii voștri români?

A. D.: Intr-un fel sîntem și noi români și, chiar dacă nu avem încă foarte mulți prieteni, aceia care ne împărtășesc sentimentul sînt cei mai dragi prieteni ai noștri.

Rep.: Cînd vă pregătiți pentru seminarii, laboratoare sau examene, reprezintă un avantaj faptul că studiați aceeași materie?

A. D.: Sigur. Învățăm împreună, dar trebuie să recunoșc că soția mea are inițiativa: mai mult ea îmi explică mie!

Rep.: Înainte de a încheia interviul nostru, ce vă trece prin

minte cînd auziți următoarele cuvinte?

Fetița Rasha — K. D.: Ne așteaptă acasă, la bunicii din Amman.

Diplomă — A. D.: E un cuvînt... mare.

Amfiteatru — K. D.: Loc unde, din păcate, unii preferă să doarmă.

Mîncarea soției — A. D.: Eu gătesc!...

Profesor — K. D.: Nu doar o sursă de informație

Bar de noapte — A. D.: Loc inexistent, cel puțin pentru noi.

Odată cu mulțumirile pentru amabilitatea cu care au răspuns întrebărilor mele nu îmi rămîne decît să urez familiei Dayem o cît mai plăcută și utilă ședere în țara ce i-a adoptat cu sinceritate — România —, promițînd un interviu, de ce nu?, la absolvirea facultății.

ABDUL F. YAGHMOUR ■
anul I, Medicină generală



Familia Dayem față în față cu reporterul

Concurs

Moment festiv

■ GAUDEAMUS IGITUR, CU FLORI, CU ZIMBETE, CU LACRIMI ASCU NSE ■



AGRONOMIADA '84



Saltul spre victorie

În perioada 6—8 aprilie a.c. s-a desfășurat cea de-a IX-a ediție a Concursului profesional-științific și sportiv — „Agronomiada” — rezervat studenților din institutele agronomice. În acest an, cinstea de a organiza această competiție a revenit Institutului agronomic Timișoara.

O premieră de ordin organizatoric a constituit-o desfășurarea în aceeași perioadă a probelor profesionale și a întrecerilor sportive. Această măsură a adus un plus de farmec, specific unor asemenea întâlniri studențești, datorat și numărului mare de participanți sosiți din alte centre universitare — București, Cluj-Napoca, Craiova și Iași.

În legătură cu organizarea, de remarcat efortul conducerii institutului și Consiliului U.A.S.C. al centrului nostru universitar de a asigura condițiile cele mai bune. Gazdele s-au străduit să ofere nu numai o cazare ireproșabilă, dar și un program cât mai variat de petrecere a timpului liber. Cenaclul „Mirabila sămânță” a susținut în Aulă un spectacol de muzică și poezie care s-a bucurat de aprecieri unanime. În pauzele dintre probe au fost organizate vizite la Combinatul Timiș, iar seara discotecă. Aprecierile la adresa gazdelor sînt elocvente: „Am impresii excelente cu privire la primirea care ni s-a făcut la Timișoara, precum și la modul în care a fost organizat concursul în acest an. Felicitări colectivului de organizare și în egală măsură întregului colectiv al Institutului agronomic Timișoara, cadre didactice, studenți și personal tehnico-administrativ”. (Conf. dr. V. Panait — I. A. Iași).

Concursul profesional-științific s-a desfășurat după sistemul examenului de admitere, cu lucrări închise. Disciplinele la care și-au disputat înțietatea participanții: Botanică agricolă, Botanică horticultură, Chimie și biochimie vegetală (Agronomie); Producerea și conservarea furajelor și Biochimie medicală (Zootehnie) și Anatomie și Biochimie medicală (Medicina veterinară).

Dacă emoțiile datorate concursului n-au reușit să alunge buna dispoziție de pe fețe, a reușit acest lucru tergiversarea afișării rezultatelor din cauza lipsei „numitorului comun” între corectori. Pînă la urmă însă, lucrurile s-au lămurit.

La această ediție a „Agronomiadei” cei mai bine pregătiți au fost bucurștenii care au acumulat cel mai mare număr de puncte, secondați fiind de cei de la I.A. „Ion Ionescu de la Brad” din Iași. Locurile 3 și 4 au fost împărțite între clujeni și timișoreni, ultimul loc fiind ocupat de universitari craioveni.

O notă slabă pentru studenții I. A. Timișoara datorită faptului că, deși gazde, nu au reușit să se claseze decît pe acel modest loc 3—4. Sau în postură de gazde... Cu toate acestea pot fi remarcați Ioan Petrușan, Marin Maftei, Florentina Băloi, Ilie Manea și alți câțiva, care au avut o comportare meritorie.

Concursurile sportive au avut loc pe terenurile complexului sportiv de la Agronomie, mai puțin tenisul de masă, meciuri disputate în sala Politehnica.

Dacă la concursul profesional timișoreni au fost gazde politicoase, „lăsînd” pe alții înainte, aici lucrurile s-au schimbat radical. Superioritatea agronomilor timișoreni a fost evidentă, ei eucerind laurii victoriei la fotbal, handbal, săritura în lungime și baschet fete. S-au remarcat în mod deosebit Liliana Simion, Corina Pinta (baschet), Emil Tilvescu, Ilie Jilcu (fotbal), Ioan Fărău, Octavian Tatu (handbal) și Dan Dragomir (atletism). Pe locurile următoare s-au clasat în ordine București, Cluj-Napoca, Iași și Craiova.

Meciuri plăcute, de un bun nivel spectacolar. Îmbucurător faptul că marea majoritate a sportivilor au înțeles să-și etaleze talentul în cea mai deplină sportivitate.

MARIAN DRĂGHICI ■
ADRIAN IOANĂȘ ■

În perioada 13—15 aprilie a.c. s-a desfășurat la Cluj-Napoca cea de-a X-a ediție a Cupei Institutelor de Medicină și Farmacie, competiție ce contribuie la cultivarea tradițiilor sportive universitare, la întărirea relațiilor de prietenie dintre studenții mediciniști și farmaciști din cele șase institute de învățămînt superior medical din țară.

Inscrisă în ansamblul manifestărilor sportive organizate sub genericul competiției naționale „Daciada” și dedicată celei de-a 40-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIII-lea al P.C.R., această acțiune s-a disputat la următoarele discipline sportive: atletism (masculin și feminin), baschet (masculin), tenis de cîmp (masculin și feminin) și volei de masă (masculin și feminin) și volei (feminin).

La tenis de cîmp echipa Institutului

La volei, jucătoarele noastre au ocupat locul IV, la egalitate de puncte cu echipa IMF Iași (locul II) și echipa IMF Cluj-Napoca (locul III), departajate la setaveraj. În partida de cîștigătoare acestei ediții, echipa de volei a IMF București, reprezentatele noastre au condus cu 10—0 în primul set, respectiv cu 10—7 în cel de-al doilea set, dar lipsa puterii de concentrare le-a privat de realizarea unei plăcute surprize.

Turneul de baschet masculin a avut parte de meciuri aprig disputate, laureată fiind echipa IMF Cluj-Napoca. Echipa IMT a înregistrat următoarele rezultate: 56—54 cu Facultatea de Medicină Craiova, 57—56 cu IMF Iași, 69—57 cu IMF Tg. Mureș, 56—59 cu IMF București și 62—70 cu IMF Cluj-Napoca, deci trei victorii și două înfrîngeri, clasîndu-se astfel pe locul III. În partida cu IMF București, cu un

Cupa dr. Iuliu Hațieganu

de Medicină Timișoara s-a clasat pe primul loc ca urmare a frumoasei evoluții a studentului Radu Opreanu (anul VI, M.G.), care, deși a avut adversari bine cotați în clasamentul anual al Federației române de tenis, a reușit printr-o bună pregătire fizico-tactică să-i depășească. În finală, Radu l-a întrecut cu 6—7, 6—4, 6—2 pe I. Sălăjan (I.M.F. Cluj-Napoca). O contribuție la cîștigarea primului loc pentru echipa noastră a avut-o și Anca Suci (anul I, MG), prin victoria asupra tenismenei de la IMF Iași.

La atletism, atît echipa masculină cît și cea feminină ale IMT au ocupat locul secund, în urma reprezentantelor de la IMF Cluj-Napoca. Dintre sportivii timișoreni, s-au remarcat Nicolae Balaci (I, MG), cîștigătorul probei de 1.000 m cu timpul de 2 min. 44 s, iar la feminin, Rosita Iordan și Georgeta Sabot, ultima cîștigînd proba de aruncare a greutății cu 7,61 m.

Turneul de tenis de masă a dat cîștig de cauză echipei IMF București, urmată în ordine de sportivii din Cluj-Napoca, Craiova, Timișoara, Tg-Mureș și Iași. Reprezentantul timișorenilor Bernhard Braun (I, Stomatologie) s-a clasa pe locul III, ca urmare a unei comportări oscilante; după victoria asupra craioveanului C. Colțescu și asupra lui R. Adler (IMF Tg. Mureș), favoriții ediției trecute, Braun a cedat tenismenului ieșean G. Copceag (o surpriză a turneului) și bucurșteanului B. Richter, cîștigător al actualei ediții. Echipa feminină de tenis de masă s-a situat pe locul IV întrecînd reprezentantele IMF Iași și IMF Tg. Mureș.

plus de concentrare, băieții noștri puteau obține ușor victoria, ei fiind superiori adversarilor. Însă cîteva greșeli comise în ultimele minute de joc au transformat victoria sigură într-o înfrîngere. Cel mai așteptat meci al turneului, veritabila finală, a opus în ultima zi reprezentativei institutului nostru pe cea a IMF Cluj-Napoca. La prima vedere clujenii porneau „favoriți”, ei avînd un substanțial avantaj privind talia jucătorilor și experiența competițională (unii ex-divizionari A sau B). Ambițioasa noastră echipă a evoluat însă foarte bine, ajungînd la un pas de victorie (soarta paritidei a fost decisă în final de „avantajul terenului propriu”). S-au evidențiat Herman Istvan, Gavril Bende, Erich Lessl și Ovidiu Ioia.

În clasamentul final, — pe ansamblul celor 5 discipline sportive — reprezentanții I.M. Timișoara s-au situat pe locul III, după IMF Cluj-Napoca și IMF București. Le dorim colegilor noștri mediciniști o comportare cît mai onorabilă la ediția viitoare — Tîrgu Mureș — 1985.

P. S. — Într-un clasament general neoficial al celor 10 ediții ale „Cupei dr. Iuliu Hațieganu” reprezentanții I. M. Timișoara ocupă fotoliul de lider cu două ediții cîștigate, șase locuri secunde și două bronzuri.

Sperăm ca la Tîrgu-Mureș, sportivilor noștri (ce vor beneficia probabil de un cantonament la Crivaia) să cîștige primul loc, fie și în dauna gazdelor.

CRISTIAN BAIULESCU ■

Cursul unic



Un curs unic: acela al PROFESORULUI G. I. Tohăneanu

... „Puntea spălată, înaintea zilei, cu-o apă ce-n somn pare un amestec al Zorilor, face o frumoasă poveste despre cer. Și copilăria de farmec a zilei, prin bolta-mpletită a corturilor strînse, coboară pînă-n cîntecul meu”:

Gaudeamus igitur... Modelînd aerul imperial din Aula Magna a Universității timișorene.

30 martie. Sau sfîrșit de periplu pentru promoția 1983—1984 a Facultății de filologie O promoție bogată, privilegiată cumva; prin însuși acest fapt, al bogăției. Cîteva dintre „protuberanțele” acesteia se cheamă Andreea Gheorgiu, Radu Ciobotea, Helmuth Frauendorfer...

Acum — absolvenții (deja) și profesorii lor, ai noștri, și un curs unic. Cursul festiv. Cu flori. Cu zimbete. Cu lacrimi ascunse.

Deschiderea se face prin cuvîntul decanului prof. univ. dr. Vasile Șerban, rostit la microfon de către conf. dr. Vasile D. Tăra, prodecan al Facultății de filologie.

Prof. univ. dr. G. I. Tohăneanu urmează cu un discurs covîrșit de sensuri și covîrșitor prin maniera-i caracteristică în care acestea sînt puse în valoare. Versurile se întîlnesc aici ca într-un fericit dans al esențelor, nelăsînd decît senzația rarisimă a deplinătății.

Lect. univ. dr. Mariana Popa, decan de an, se situează sub raza alegoriei docte, rod al experienței sale; se simte că a fost omul cel mai apropiat al — acum — atît de cumînților studenți-absolvenți.

Vorbele șefelor de promoție, Otilia Hedeșan (Română), Eugenia Dumitrescu (Engleză), Elena Kuzmanov (Rusă), Andreea Gheorghiu (Franceză) și Herta Marconi Germană, premerg intonării din nou.

Gaudeamus igitur...

... „Și copilăria de farmec a zilei”... și dreptatea lui Saint-John Perse!

POMPILIU CRĂCIUNESCU ■

Tinerețea orașului (IX)

O ipostază consacrată a tinereții este SCENA. Imi veți spune că pe scenă joacă actori de toate vârstele. Vă voi răspunde: înseamnă că n-ați fost niciodată — atent — la un spectacol. Pentru că într-un spectacol — ați fi observat, desigur, cu stupeoare — nu există bătrâni. Într-un spectacol se trăiește. Se trăiește intens, se trăiește altfel, se trăiește dincolo de cotidian, într-un spectacol se întâmplă să devii altul și chiar alții, iar la capătul lui ți se pare că traiectoria desăvârșirii tale e puțin, foarte puțin modificată, ești mai derutat și mai înțelept.

Prelungit, spectacolul instaurează o stare ciudată, febrilă, tumultuoasă, generându-se de acum pe sine însuși, într-o nestăpinită tentativă de a deveni carnaval, adică timp privilegiat, descătușat de obligații labirintice, ardere liberă. Arta presupune o uriașă diversitate, o nestinjenită deschidere, dar și o excepțională capacitate de astăpini și înțelege tot ceea ce se întâmplă, un neastimpăr rodnic al celor din spatele scenei.

☆ ☆ ☆

Toate acestea ar fi putut să înceapă astfel: „Între 20 și 30 martie 1984, a avut loc, la Casa de cultură a studenților din Timișoara, Festivalul „Mărțișor studențesc '84“.

RADU CIOBOTEA ■

DINCOLO DE REPORTAJ



Cu destui ani în urmă, tinăr confruntat cu morile de vânt, căutam în cotidianul „Drapelul roșu“ (format mare!), cu osebire, semnătura unei oarecare Ildico Sztatmari (devenită Achimescu) și găseam, de cele mai multe ori, în anchetele și reportajele sale un fel incitant de punere a accentelor, o scitură cumpănind în mod fericit strategii raționale și tactici afective.

Cartea apărută nu de mult*) este, în bună măsură, o revenire și o confirmare. Deci originalitatea și forța ziaristicii practicate de către eroină, Anca St., dacă romanul ar fi cit de cit autobiografic (titlul — o posibilă cheie), este departe de a însemna doar o lăudăroșenie. Ezitând între Bildungsroman și mărturie de credință, între tentația unei abile structurări și dispersarea produsă de aleatoriu memoriei, **Un om cu numele meu** se prezintă ca o succesiune de împrejurări firești și de lucruri spuse răspicat, din când în când întreruptă de situații artificioase și de evenimente convenționale. (Probabil că această scăpare provine dintr-o insuficiență emancipare față de tipurile gazetărești sau dintr-o prea mică încredere în cititor care, bazându-se pe reperele epice, își poate formula, pe contul său, opțiunile.) Din acest dosar sentimental, dolidora de trăiri autentice, însă și marcat de „bube“ (imaginare sau adevărate), se rețin pentru finețea observației și acuratețea textului, destule secvențe: atmosfera irespirabilă creată pentru fiica adoptivă de anacronica tante Agathe; efuziunile pionierilor pentru tătucă Iosif („... îi păstram fotografia color lângă micile relicve ale vârstei mele, un Hopa-Mitică strident colorat, praștia pe care mătușa i-o confiscase lui Sanyi, cel mai mare ciberzăr de pe strada noastră (...), un flacon în care fusese parfum „Soir de

Paris“, cumpărat de tante Agathe înainte de război, și un mozaic, câteva cioburi colorate dispuse într-o cutiuță (...). «Vor face de gardă toți frunții la învățătură, tu, tu și tu...» pp. 28-29); repudierea părinților și chiar a limbii materne pentru prezumtive vini sociale; stilul băiețos, dar și ispita iubirii la adolescentele canotoare aflate în ncantonament; descinderile în lumea deportaților din Bărăgan (poate că acest spațiu și acele situații în el merită o carte de sine stătătoare — cu ticăloși reali care vor fi pretins statui de victime, dar și cu nedreptăți care vor fi luat viața ca atare, cu posibile gradații între aceste ipostaze —, cine știe dacă nu o va scrie Ildico Achimescu); statutul ambiguu al „metecilor din Vest; lipsa de ceremonial de la căsătoria civilă; — lumea măturătorilor („La ceasurile mici ale zorilor de ziua, Dan m-a însoțit până la poarta căminului, am luat-o pe jos, am întâlnit puțini oameni în drumul nostru, pe la colțuri se mătura strada, lucrători tucurii cu veste portocalii mișcau alene, semicircular, mătura, praful se ridica până dincolo de statura unui om, cită liniște sugera însă trebăluiala lor, o femeie între două vârste își aprinsese o țigară, se sprijinea de perete și intona o melodie cu o voce surprinzător de caldă, frumos timbrată, am simțit nevoia să mă opresc o clipă, Dan mi-a făcut însă un imperceptibil semn, nu era cazul...“, p. 137); pendularea eroinei între ranchiună și autoironie la venirea unui nou coleg ș.a.m.d. Prozatoarea mi se pare un pic expeditivă, prea vioaie; se putea trece la o exploatare mai intensă a nucleelor epice, la o aprofundare a semnificațiilor. Păcat că în alegerea unor momente cruciale din existența personajului principal operează o anume rețetă, viața uzinei nu respiră destul, „apostolatul“ la sat reprezintă un alt loc comun (deși cu puncte bune).

Am supus cartea lui Ildico Achimescu unei probe de inspirație proprie. La o bucată de timp după lectură am vrut să văd dacă apare ca un angrenaj funcționând printr-o simplă repliere a memoriei. În ciuda unor reticente, ea trăiește.

VIOREL MARINEASA ■

*) Ildico Achimescu: **Un om cu numele meu**, Ed. Facla, 1984.

La căminul 7c, camera 22 funcționează de curind o **AGENȚIE TEATRALĂ PENTRU STUDENȚI**. Prin intermediul ei vă puteți procura cu mare ușurință

locuri bune la toate spectacolele Naționalului timișorean. Agenția este deschisă după următorul program: luni între orele 17-19, miercuri 16-18, joi 18-20, vineri 17-19.

DRUMUL UNEI CAPODOPERE



MIHAI EMINESCU

Drumul oricărei cărți (ca și al oricărei opere de artă) se confundă o vreme cu drumul autorului ei. Este perioada de existență meta-fizică, „luceferină“ a capodoperei, perioada în care ea se conturează, devine, abstrasă dintr-un context ideal și, transpusă într-unul singular, se realizează „împrumutând“ formă, gând, simțire de la creator. Odată încheiat acest parcurs, firul ombilical este de cele mai multe ori tăiat și creația trece din intimitate în societate, împlinindu-se ca valoare. Aici începe a doua perioadă de viață a capodoperei și drumul de la manuscris la ediție priceps și apoi mai departe, în reluări peste ani.

Cartea despre care vreau să vă vorbesc — de fapt, o „cărțică“ — este „Lucaferul“ lui Mihai Eminescu, ediție bibliofilă în format liliput, apărută „cu prilejul centenar al poemului sub grija profesorului universitar doctor Ion Iliescu“. Despre apariția acestei bijuterii bibliofile sub ediga Consiliului U.A.S.C. din Centrul Universitar Timișoara s-a scris mult și, poate, nu mai e cazul să insistăm. Dar cei ce au colaborat la realizarea volumului (prof. univ. dr. Ion Iliescu, artistul plastic Vasile Pirtea și artistul fotograf Iuliu Martin) au avut inițiativa

rară de a însoți lansarea cu o expoziție care să ilustreze drumul acestei ediții comemorative de la intenție la (de)săvârșire.

Ce ne-a dezvăluit expoziția? În primul rând admirabilul travaliu colectiv al unui număr mare de persoane — creatori și tipografi — urmărind același țel: omagierea genialului părinte spirital al limbii și literaturii române, Mihai Eminescu. Apoi ne-am putut de seama că pentru bibliofilul pasionat cărțile nu sînt simple căi de acces la informație, ci mult mai mult, niște ființe ce parcurg întregul ciclu naștere-viață-moarte. Am putut vedea cum cărțile-ființe se plămădesc din idei fecunde și sînt crescute apoi cu dragoste și stăruință până la stadiul de împlinire. De stăruință e nevoie pentru că acest drum nu este liniar, ci presărat cu poticneli, ezitări, întoarceri, unele exemplare vor suferi „mutilări“...

„Să învățăm limba română de la Eminescu!“ — acesta a fost îndemnul rostit de prof. dr. Cezar Apeotesei în memoria seară de 19 martie, cu ocazia deschiderii expoziției. Dar dragostea de Eminescu — am adăuga noi — trece mai întîi prin dragostea de carte. Să învățăm, așadar, iubirea de carte de la făurarii acestui „Lucafer“ — giuvaer.

HARALD ZIMMERMAN ■

Culpabilitatea conversației

Fenomenul comunicării, fenomen prin excelență uman, a făcut obiectul multor investigații științifice cu precădere în secolul nostru. Noțiuni ca: limbă, vorbire, limbaj nu mai sînt astăzi termeni de domeniul inexplicabilului, ci au contururi clare în cunoștințele publicului larg. Desigur, însă, problema instrumentelor comunicării și problema codului în care se realizează ea nu puteau rămîne indiferente artiștilor, celor care prin obiectul preocupărilor lor transportă spre public (numit după caz cititor, ascultător, privitor) informații despre starea de spirit și de sentiment a eului.

De o atenție deosebită s-au bucurat cuvîntul și universul său, vorbirea. „Cuvintele — tristele / jumătate timp, jumătate lucruri“ spunea Nichita Stănescu, vrînd parcă să stigmatizeze vechea spunere latină „Verba volant...“ Dar, atenție! La el acea „jumătate timp“ nu este altceva decît povara grea a poeziei care împiedică rostirea să se înalțe și să se pulverizeze în eter. Cuvîntul odată declanșat poate avea înțelesuri care depășesc simplul gest al pronunției. El poate exploda, poate descrie, poate trăda pe cel care l-a eliberat.

În această idee ni s-a apărut a se încadra și piesa lui Matei Vișniec. **Sufleurul fricii**, jucat la Casa de cultură a studenților de către Centrul teatral „Thespis“ al Casei tinereții Timișoara. Autorul propune metamorfozarea personajului său central, Bruno, pe măsură ce acesta înaintea în conversație, de fapt în monolog. El, personajul, un tinăr obișnuit, fără mari pretenții (la început) de la lume, cu tabieturi mărunte și pasiuni asemenea, elegant și politicos, se confesează cordial comeseanului său, **Bărbatul tăcut**, personajul cu o singură replică în final: „Nu“.

Regizorul, Diogene V. Bihoi, ne în-

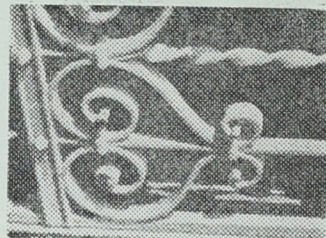
troude încă de la ridicarea cortinei într-o atmosferă marcată de nefiresc, prezentîndu-și personajele care participă alături de Bruno și Bărbatul tăcut echipate cu mari mănuși de plastic, pregătite parcă din debut să nu lase amprente fizice în mediul misterioasei lor terase, mediu transformat pe parcurs într-o arenă a tuturor păcatelor omenestii.

Această transformare se petrece lent, în nuanțe, lucru bine simțit și jucat pe măsură de Mircea Meglei (despre care am aflat că a obținut cu acest rol premiul de interpretare la cea de-a III-a ediție a Zilelor teatrului de amatori, Timișoara, 1983). El evoluează dinspre obișnuit, adică de la calm, prin precipitare, spre mișcările dezordonate, convulsive ale disperării și vinel sale pe care, explicînd-o, nu și-o asumă, ci o lasă ca fapt dedus. Tocmai de aceea, revenirea sa în final la starea individului obișnuit nu surprinde. El și-a dedus marea indiferență față de relele lumii, s-a implicat mental în destinul ei, dar a rămas același de la început. Politicos, calm, sorbindu-și mai departe berea și discutînd cu tovarășul său (altul) despre și despre.

De fapt piesa evoluează de la simpla bănuială pînă la învinuirea totală a celor din jur, implicați într-o crimă înfiorătoare, crimă pe care o maschează prin șoapte de dragoste, serviabilitate, amicitie. Parcă și florile sînt contaminate de morb, parcă n-ar avea alt rol decît de a duce și în cămine atmosfera terifiantă a Terasei.

Desigur, generozitatea textului poate avea și alte interpretări datorită deschiderii sale filozofice. Considerăm însă că ipoteza trupeii „Thespis“ este una dintre cele bune și notăm că spectacolul cu această piesă este binevenit, dacă nu chiar necesar.

MIHAI OCTAVIAN IOANA ■



ANDA MARIA BOLDUREANU



INTR-UN DESCINTEC AL SOARELUI

Nu știi
că în față
mai ai un imperiu
de stele?

Și de ce
să rămii singur
într-un amurg
de singurătate

Cel mai bine ar fi să urmezi
Prințesa mirărilor tale

Călăuziți veți fi
de chemările mării
veți participa la ceremonii
interzise de vânturi
derutind mișcarea stelelor
cu zborul nepermis
al dragostei

Vă veți opri pe țărnul mării
într-un descințec
al soarelui.

VEAC ABSENT

Veacul ne-apasă cam indecent
Pe tîmple, pe ochi, pe cuvinte,
Cine de cine-și aduce aminte
Iubite, în veacul absent?

De mâini străpezite aripi ne prind
Nu mai știu cine de nu mai știu unde.
La chemări nimeni nu mai răspunde,
Focuri pe țărături nu se aprind.

De cuvinte ne mai leagă doar ploii
îndărătnice, credincioase, confuze.
Și-această ploaie ne e infirmitatea în doi
Ce veacului nu-i stă-n putere s-o acuze!

Privește, iubite, veacul strîmt tot mai este
Cineva vrea să-i pună șireturi la haină,
Veacul trist, vrea să-l mute în toamnă,
E tîrziu să rămînă-n poveste,
Veac ce veșnic va fi, veac ce este,

Nu-i mai puneți șireturi la haină!

VISLA

Înăuntrul meu e numai pîslă.
Nervii îmi trosnesc de-atîta toamnă
Vine ca o mare și ne-nseamnă
Și uităm să ne luăm o vislă.

Picură-n amurg doar frunze triste
Hai, amenință-mă, toamnă, triumfal,
C-o să cad desigur de pe cal
Și-o să-l fure cineva, să nu existe.

Înăuntrul meu e numai pîslă.
Mă retrag între erori și frig
Armele-mi plutesc și nu te strig
Cînd strigare-mi, sigur, va fi vislă.

Or să vină-ntr-un tîrziu și vești
Și vom fi departe ca un pisc de-o vale
Numai gîndul va pluti-n răscoale
Noi, rămînem veșnicii absenți.

Picură și ninge provizoriu
Hai și numără, cine ești tu,
Nici o stea în noapte n-apăru,
Picură și ninge în contradictoriu.

Înăuntrul meu e numai pîslă.
Nervii îmi trosnesc de-atîta toamnă
Vine ca o mare și ne-nseamnă
Și-am uitat să ne luăm o vislă.

Despre nemișcare

Statuia era tot acolo.
Un poet tînăr, cu frunte de piatră, cu păr de piatră, cu piept de piatră. Bustul unui tînăr necunoscut.

Veni toamna rece, cu miliarde de frunze galbene și ruginii. Din cețuri apărură militari călări, Descălecară în parc, se așezară pe iarbă și jucară la picioarele statuii cărți, unii pierdură și aruncară cu pietre în ea, apoi încălecară și porniră spre orașel.

Trecură nouăzeci de ani.
Nemișcată de timp, statuia poetului veghea impasibilă.

Într-un tîrziu municipalitatea luă o hotărîre, în parc se înființează în sfîrșit o estradă și fanfara începu să încinte auzul cetățenilor. E adevărat că lumea venea pentru protipendadă, cum de altfel se mai procedează și astăzi.

Veni un război.
Moarte, molimă.
Pe lîngă parc trecură coșciuge.

Apoi din cețuri, din nopți, apărură soldații tomnatici. Răpăit de bocanci, ordine lătrate. Liniște apăsătoare. Bubuituri de tun în depărtare. Apoi aceiași soldați în dezordine, dispărînd în aceleași grele cețuri.

Și din nou fanfare, lumea aproape neschimbată.
Veni alt război.
Unul mai lung, mai ucigător.
Liniștea parcului fu scuturată de uruit de șe-



nile. Camioane vijiiu primprejur. În aer plutea miros de benzină arsă, de praf de pușcă și de moarte. În parc fură aduși saci de nisip, cărămizi, ciment. Se născură îndată birloguri, alcătuirii diforme și cenușii.

Și bubuiră grenade, țiuiră gloanțe. Cîteva loviri în trecere chipul poetului, fără ca acesta să se sinchisească.

Și toamna. Cețuri, frunze moarte... Veri dulci, primăveri crude, ierni blănoase.

Fanfara nu mai cînta de mult, cînd altă municipalitate hotărî să schimbe statuia cu un chioșc de langoși și pînă una-alta o transportară la muzeu, un muzeu mic și cochet. Cu toate acestea statuia fu dată uitării în depozit, pînă într-o zi cînd, tot împiedicîndu-se de ea, hotărîră să o instaleze într-un colț mai gol, dar pe un pedestal mai mic.

Crăpără cu dălțile piatra: de la briu în jos descoperiră restul corpului. Fură chemați un soi de specialiști care examinară un trup gol, fără istorie, într-un lăcaș al istoriei, căci nu se cunoștea identitatea poetului, nici a maestrului. Dar ce sculptură!... Cineva mai zelos propuse analize. Luară mostre, le iradiară, dar nu-i stabiliră vîrsta.

Apoi entuziasmul le scăzu. Ce păcat! Ar fi fost descoperită în interiorul trupului o anatomie a nemișcării. Și cum nimeni nu avu curiozitatea să-i disece viscerele, poetul — oare era vorba de un poet? — rămase în colțul său.

Oricum, în acea perioadă nu existau metode de revitalizare a corpurilor conservate, de fapt nimănu nu-i trecea prin cap că va putea fi vreodată nevoie de așa ceva.

CAIUS CHIRIȚĂ ■
Cenaclul „H. G. Wells“



Gauguin și atenuarea neliniștii ascunse

„Orice tablou, orice carte este o tendință de recuperare a totalității ființei!”
Jean-Paul Sartre —
— Ce este literatura

Făcînd sinteza între impresionism și neoimpresionism, Paul Gauguin (1848-1903) dă picturii secolului al XIX-lea un filon de prospețime și vitalitate.

Impresioniștii aboliseră volumele în favoarea golului, pentru că acesta era locul acțiunii nestingherite a lumii. Făcuseră din linie o tușă fragmentată care sugera zboșimprăștiat al păsării „bătînd tumultuos din aripi la ieșirea din colivia desenului” (René Huyghe); la ei culorile săreau, prin reflexe, peste limitele lineare.

Gauguin însă reorganizează spațiul și suprafața tabloului. Petele de culoare sînt esențializate, compuse astfel încît se susțin reciproc, își răspund, dureros intricate din preludiu, prin tenta locală care amintește de arta picturii egipteană. Suprafața domină materia picturii, dar fără a-i limita forța de exprimare, poezia specifică.

Prin aceasta Gauguin se relevă a fi precursorul artei moderne care a consacrat această supunere a culorii de către suprafață prin fovism, în speță: Mondrian, Matisse, Léger etc.

Urmărînd evoluția artistului vom constata că tema în jurul căreia stăruie este unică: Neliniștea. Chiar în mijlocul unei naturi virgine pe care o preferă civilizației zilelor sale și, chiar dacă el însuși spunea că dorește ca „omul și natura în nealterata lor primordialitate să ofere o imagine de armonie și frumusețe”, rezultatul este același. Emoția dramatică nu rezidă, însă, la nivelul gestului sau al exploziei, ci într-un hieratism care nu se lasă ușor descifrat. Figurile personajelor sale — cu precădere cele din perioada tahitiană, 1891-1902 — doar strecoară senzația misterului. *Vahire no te tiaré (Femeie cu floare), O cheamă Vairumati*, de pildă, stau mărturie acestei introvertiri enigmatice.

Ceea ce îl aduce Pe Gauguin la evadarea sa în Tahiti nu este spațiul, în primul rînd, căci fascinația pe care o caută constă în spectacolul unui popor lipsit de trecut sau cu unul de domeniul mythos-ului (grație idolilor), al unei naturi fără anotimpuri și vîrstă. Pictorul fuge de temporal, de definitoriu; evadarea se face, de fapt, în atemporal în care se desfășoară — fără măsură — gîndurile. Prin intermediul lor el încearcă pătrunderea Ființei primordiale, a totalității acesteia, unde tragismul sălășluiește numai în nuce. Acesta izbucnește uneori prin întrebările-titluri care însoțesc tablourile: *Esti gelosă?, Cînd te măriti?, La ce te gîndești? Nu știu*. Modelul nu reprezintă locurilor tipic al insulei, ci este personaj în sine, exponent al „condiției umane”, *stricto sensu*, cel mai pertinent exemplu constituindu-l tabloul *De unde venim? Ce sîntem? Incotro ne îndreptăm?*

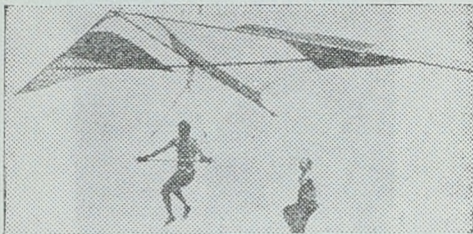
La Gauguin, „omul primitiv suprem”, cum l-a numit Mallarmé, depărtările nu există; poate numai în gîndurile personajelor, fiind și aceasta o pronunțată notă atemporală. *Femeie cu evantai, Otahi (Singură), Femeie cu mango* invită la reflexivitate, la consonanță cu armonia și liniștea spațiului imediat. Din atmosfera astfel creată nu mai ai unde să te duci. Căci, iată, *Mano Tupapu (Spiritul morților vegheză)* ca o partitură în albastru vinezic cu interludii oranji; *conversația* se întemeiază pe roșu și verde — culori care reprezentau pentru Baudelaire armonia fundamentală a maestrului romantic, „...lac de sînge și plin de răii ingeri / Pe care-atingă umbra de codru cu brazi verzi” —, iar *Nave, nave fenua (Paradisul pierdut)* e departe.

Portretul lui Mallarmé este o figură cu trăsături tăioase, roase de o neliniște ascunsă. Îndărătul ei deslușim corbul disperat al lui Edgar Poe care-i refuză poetului pacea lăuntrică; pasăre sumbră, repetînd stăruitor *never more...* Exotismul se transformă, prin croncănitul acesteia, în mister. Coborîrea artistului la originile primitive se trădează aici prin modul în care studiază urechea; e necioplită, lipsită de finetea de care se slujește Monet în realizarea aceluiași chip.

Dacă Baudelaire preferă marmura și metalul gonind „din acest spectacol iregularul vegetal”,

Gauguin ne re-aduce în „vîrsta de aur” cu perpetua-i cîntare a Ființei umane. Obsedantele neliniști le atenuază prin culorile stîmpe ale tenului, prin linia simplă și armonioasă, și aurul trupurilor lor...

POMPILIU CRĂCIUNESCU ■



Sport și muzică

PINK FLOYD, 1972 ■ JOHN LENNON ȘI ABBA DIN NOU ÎN ACTUALITATE ■

„PE ARIPILE VÎNTULUI”
sau miracolul plutirii

Oare cîți dintre noi nu s-au identificat — măcar pentru o singură clipă — cu legendarul Icar, ferma- cați de plutirea cromatică a aripilor triunghiulare a unui deltaplan? Dar cîți dintre noi știu că la Timișoara ființează singurul aero-delta-club studentesc din țară? Aero-delta-club la care sînt legitimați și studenți ai... Facultății de Aeronave București. Amănunte despre acest sport al îndemînării și al cutezan- ței, despre practicantii lui, am primit de la un mare pasionat al del- taplanorismului, tovarășul prof. dr. ing. Anton Policec, președintele Aero-delta-clubului „Traian Vuia” Timișoara:

— Sport al deceniului opt, este o activitate plăcută, dar care cere un aport fizic substanțial. Să ne gîndim, de pildă, doar la efortul de- pus pentru urcarea unui deal — lo- cul obișnuit de lansare a aparatu- lui; dar zborul — uneori de cîteva secunde — merită orice preț. Sen- zația este cu totul deosebită, te re- găsești, brusc, singur cu tine însuși și cu vîntul. Sportivii care practică deltaplanorismul cîștigă niște trăsături de caracter remarcabile, uti- le în toată activitatea viitoare, fiind efectiv cursanții unei școli de edu- care și călîre a vîntului. În același timp, acest sport unic în felul lui

presupune cunoștințe vaste de zbor și o mare doză de discernămint.

— Cum se realizează aceasta aici, la Timișoara?

— Prin cursuri de pregătire teo- retică și exerciții pe simulator. A- părut la 18 aprilie 1978 — dată care coincide cu finalizarea primu- lui aparat de către un grup de studenți, din inițiativă și mijloace proprii — clubul are în prezent 15 membri începători și 35 avan- sați.

— Dar care sînt totuși posibilită- țile de zbor aici, avînd în vedere configurația specifică a reliefului?

— În fiecare duminică au loc ie- șiri în teren (e vorba de două dea- luri, situate la 40 și respectiv 80 de km), la Remetea Mică și Cetatea Șiria, iar vara se merge la Baza permanentă de antrenament de la Revețiș.

Cum tovarășul profesor a avut amabilitatea să ne invite la una dintre aceste „ieșiri” la zbor, pro- mitem să revenim cu alte ipostaze ale pasiunii împlinite a acestor oa- meni a căror inimă bate cîteva cli- pe doar alături de „inima” aparatu- lui. (Nu, nu este o figură de stil, „inima” este punctul central al a- rипii triunghiulare de care rămîne suspendat sportivul!)

SORINA SOPA ■



pink floyd

ECLIPSA

(VIII)

Pe discul „Meddle” cei patru muzi- cieni revin la un climat tipic floydian care nu mai necesită participarea co- rurilor exterioare sau a unei orchestre simfonice. Întoarcerea la o mai mare simplitate va fi dublată și de o vigoare regăsită. „Piesa grea” a acestui album este incontestabil „Echoes”, lungă sui- tă siderală ce ocupă o întreagă față. Cealaltă față conține una dintre pie- sele cele mai reușite ale grupului: „One of these days”. „Este într-adevăr o latură rafinată în partitura unor piese; dar noi improvizăm și pe discu- rile noastre, nu numai pe scenă. Evi- dent, pe disc este redată improvizația zilei în care sîntem în studio și care poate diferi de cea propusă cînd sîm- tem pe scenă. O piesă ca „One of these days” se compune într-un sfert de oră! „Meddle” va fi un enorm succes, doi ani mai tîrziu, în 1973, putînd fi regăsit încă în clasamentul discurilor pe 33 de turații.

Pink Floyd începe anul 1972 cu un mare turneu în Marea Britanie. „În- veșmîntați” de un light-show de loc supărător și teribil de eficace, perfect serviți de o instalație cuadrfonică extrem de sofisticată, membrii grupu- lui produc unul din cele mai bune spectacole totale. Acesta va reaeza în plutonul fruntaș al marilor grupuri engleze un Pink Floyd matur, realizat, care a găsit perfectă ecuație între di- mensiunea estetică pură și participarea senzorială individuală. Tot în februa- rie grupul se deplasează la castelul Herouville, lângă Anvers, unde reali-

zează banda sonoră a filmului „La Vallée”, noua creație a lui B. Schroe- der. „Anumite piese au fost compuse în Anglia. Celelalte le-am scris aici, la Herouville, urmîrind filmul; era mai spontan. Înregistram zilnic de la orele două după-amiaza pînă la cinci dimineața”. (D. Gilmour). Banda sono- ră a filmului constituie materialul ur- mătorului album „Obscured by Clouds”.

Între timp P. F. mai vizitează Japo- nia, una din marile „piețe pop” ale lumii și din nou Statele Unite. Grupul recunoaște: „Multe grupuri merg în S.U.A. pentru bani. Ei bine, și noi ia fel”. La întoarcere însă încep să lu- creze la realizarea unui album pe care îl poartă în ei de mai mult timp...

În iunie 1972 apar simultan filmul „La Vallée” și discul „Obscured by Clouds”. În ciuda frumuseților extra- ordinare ale peisajului Noii-Guinee și a exotismului situațiilor, filmul dez- amăgește pe cei care au vibrat pentru „More” (al aceluiași Barbet Schroeder). Decepția nu se diminuează nici la as- cultarea discului. Misterele din lumea snobismului și a mistificării publici- tare fac totuși ca acest disc inconsis- tent și lipsit de personalitate să fie un remarcabil succes comercial în Euro- pal. Dar Pink Floyd nu va interpreta niciodată pe scenă vreă piesă a acestui faimos „produs de consum”. Din ne- fericire, succesul comercial al lui „Obscured by Clouds” blochează lan- sarea următorului album al cvartetu- lui, intitulat inițial... „Eclipse”.

În iulie și august toată echipa ia prima vacanță adevărată, după cinci ani.

Traducerea și adaptarea
V. ANCUȚA și SANDU MOCANU,
după Jean-Marie Leduc

Fonograme

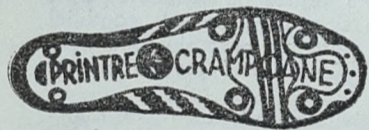
Yes revine! Noul album al celebrei formații britanice, anunțat și de single-ul „Owner of a Lonely Heart”, a apărut în luna ianuarie și se intitulează... „90125”. Grupul, reînființat anul trecut în formula Jon Anderson, Chris Squire, Trevor Rabin, Alan White, Tony Kaye, a plecat după lansare într-un turneu de trei luni, în Statele Unite.

Post-bebop Miles. Mult așteptata colecție Miles Davis, conținînd faimoasele înregistrări „bop” din perioada 1951—1956, a fost editată în R.F.G. Alături de M. Davis apar pe cele 12 L.P.-uri cam toți gigantul jazzului: Art Blakey, John Coltrane, J. J. Johnson, Ch. Mingus, Th. Monk, Charlie Parker, Max Roach, Sonny Rollins și mulți alții.

Lapte și miere. Controversat încă înainte ca cineva să-l fi auzit, „Milk and Honey”, cuprinzînd cîteva cîntece parțial completate de John Lennon înainte de moartea sa în decembrie 1980, a fost lansat de „Poly- gram Record” în luna ianuarie. Yoko Ono, care a terminat și a mixat cîntecul lui Lennon, a completat discul cu cîteva noi compoziții proprii.

Abba — „Cîntece de dragoste”. Acum, cînd Abba nu mai este decît o amintire, cel puțin în măsura în care acest lucru depinde de Agnetha și Anni-Frid, „Atlantic Records” a lansat o colecție din cele mai cunos- cute piese Abba. Titlul ei: „Love Songs”.

V. ANCUȚA ■



Ar fi fost prea frumos...

Și totuși, felicitări

Confruntîndu-se cu inerția și prejudecățile spor- tului rege, cu adversari de elită și alții de culise, Di- namo București a părăsit Cupa Campionilor Eu- ropeni cu demnitate. Învinși în dubla manșă a semifinalei de către F.C. Liverpool, jucătorii clu- bului din Șoseaua Ștefan cel Mare au ratat oca- zia de a juca în 30 mai marea finală în Cetatea Eternă contra „team”-ului lui Falcao, Conti & Co. Adversari cu reputație mondială (să nu uităm că în vitrina cu trofee a clubului F.C. Liverpool sînt eta- late 3 cupe ale Europei, a cîștigat de două ori Cupa Cupelor și 14 titluri de campioană a Angliei), ju- cătorii britanici au confirmat, deseori, valoarea lor, cîștigînd în fața unei echipe dinamoviste han- dicapate de absențe notabile: Andone, Movilă și Muțescu.

Interesul major pentru acest meci „au sommet” al C.C.E. a fost validat de prezența în tribunele stadionului 23 August a peste 70.000 spectatori și

60 de ziariști străini, iar mai multe studiouri de televiziune din Europa au preluat direct sau înre- gistrat transmisia sportivă.

A fost un meci de angajament fizic total, o partidă a cărei calitate a fost influențată de miza și de condițiile atmosferice nefavorabile. Acomodîndu-se mai repede terenului greu de joc — fapt cotidian în fotbalul insular — oaspeții au anihila- tot ofensiva dinamovistă printr-o apărare strictă și puținele ocazii avute le-au fructificat prin Ian Rush (minutule 11 și 85) la greșeli de marcaj și de plasa- ment ale fundașilor centrali. Atacul susținut al campionilor noștri, uneori steril și haotic, i-au lip- sit clarviziunea și inspirația de moment a dispe- cerului echipei, Gigi Muțescu, indisponibil în urma unei accidentări în meciul de campionat cu C.S. Tirgoviște.

Superbul gol egalizator al lui Orac (minutul 39) din lovitură liberă de la 20 de metri ne-a dat

speranțe într-o posibilă victorie de palmares în fața unui „team” neînvinș încă în această ediție a cupelor europene.

La ora bilanțului, ce putem constata?

Jucătorii români au luptat cu dăruire pînă la sacrificiu, au atacat insistent poarta lui Grobbelaar, dar neșansa și precipitățile în faza de finalizare a lui Dragnea, Nicolae, Augustin i-au privat de o vic- torie strălucită.

Avem cuvinte de laudă pentru unsprezecele oas- pete, un veritabil conglomerat de jucători britanici (Neal, Kennedy — Anglia, DalGLISH, Sounnes — Sco- ția, Rush — Țara Galilor etc.) și le dorim succes în finala de la Roma împotriva echipei locale A.S.

Chintesența jocului a fost sugestiv ilustrată de extrema Lee (autorul unicului gol din meciul tur), care declara printre altele: „Noi ne-am adaptat mai bine decît Dinamo condițiilor de joc. Șansa ne-a suris, pentru că, trebuie să recunosc, primul gol marcat de Rush, la începutul partidei, a însem- nat aproape totul.”

Oricum, pentru performanța excelentă realizată pînă acum, cînd au întrecut consecutiv pe Kuusisi Lahti (1—0 și 3—0), Hamburger S.V. (3—0 și 2—3) și Dinamo Minsk (1—1 și 1—0) și au cedat la mare luptă (0—1 și 1—2) în disputa cu actualii lideri ai campionatului englez, dinamoviștii merită sincere felicitări.

GABRIEL BAIULESCU ■

Magazin

Magazin

Magazin

TOP MULTE ȘI MĂRUNTE



Prietenul nostru medicul

Rubrică a Comitetului de Cruce Roșie al C.U. Timișoara

Ochi de copil. Cîtă bucurie! Cîte subline griji... Articolul nostru își propune să se refere la cei lipsiți de astfel de „griji”. „Nașterea” sa a fost asistată de dr. Ion Munteanu, medic primar în cadrul Spitalului nr. 5 obstetrică și ginecologie din Timișoara, unde funcționează și Centrul pentru studiul și constatarea sterilității.

— De fapt, ce este sterilitatea, tovarășe doctor. Este o boală sau un simptom?

— Sterilitatea trebuie considerată ca un simptom. Actualmente, un cuplu se consideră steril dacă sarcina nu se instalează după cel puțin un an de conviețuire normală, în afara oricăror practici anticonceptionale. Acest termen de un an nu este absolut, el diferă după diverse concepții medicale între 1-3 ani, dar nu mai mult. Infertilitatea, o altă problemă cu care ne confruntăm în practica noastră, constă în neputința, din diferite motive, de a duce o sarcină pînă la vîrsta cînd fătul este capabil să trăiască.

— Ați insistat asupra termenului de „cuplu steril”. De ce?

— Pentru că există părerea greșită că întotdeauna „vinovată” în cuplurile care nu reușesc să aibă copii este femeia. Ea vine sau este adusă prima de către familie în serviciul nostru. În practica noastră s-a constatat că și factorul masculin este „vinovat” în aproximativ 30-40 la sută din cazuri. Investigarea ambilor parteneri este obligatorie și, dacă ea se efectuează corect, succesele sînt mult mai rapide.

— Între multiplele cauze ale sterilității adesea este incriminat și avortul. Ocupă acesta un loc important în acest context?

— Categori, aîť experiența noastră, și a altora situează avortul ca principală cauză a sterilității. Uneori oamenii în momente de cumpănă recurg la întreruperea sarcinii, neglijînd posibilele urmări care, pentru noi, sînt cel mai greu de rezolvat sau, adesea, de neînvins.

— Sterilitatea poate avea și cauze... psihologice?

— Da, și noi ne străduim să combatem concepția greșită a cuplului modern care tinde tot mai mult la începutul căsătoriei către asigurarea în primul rînd a unui confort social și material, iasînd pe planul al doilea problema copiilor. Astfel, nu în puține situații, cînd primul ideal este atins se ajunge la o vîrstă la care factorii fertilității scad (după vîrsta de 30 de ani) și asistăm la adevărate drame, deoarece în aceste familii nu lipsește decît... jocul copiilor.

— Cum „își face datoria” Centrul pentru studii și combaterea sterilității?

— În cei zece ani de activitate al centrului cifra persoanelor investigate depășește 400. Mai mult de jumătate au fost internate, întocmindu-li-se cîte o fișă complexă ce cuprinde metodologia de investigație și tratamentul aplicat. Pînă la ora actuală știm despre peste 300 de sarcini rezultate în urma investigațiilor și tratamentelor noastre și mulți copii ne zîmbesc dragălaș din albumul centrului. Există însă și multe cupluri care ne-au „abandonat” odată cu rezolvarea sterilității, ceea ce nu ne supără. Ne bucurăm la fel de mult cînd în clinică sau pe stradă ne oprește o familie și ne spune: „Știți, avem un copil”...

— Bucurie legitimă, născută din firescul vieții și al naturii repuse în drepturi prin dăruirea și priceperea medicului. Vă mulțumim, tovarășe doctor

DANIEL și MARCEL BUMB

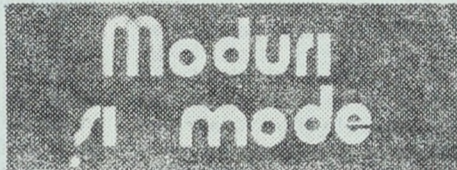
Posta redacției

COȘTEL ENACHE. Ideile dumneavoastră sînt generoase, în schimb „ambalajul” lasă mult de dorit. Iată un exemplu: „Ignorați-i pe

aceea, (sic) / Ce se super-înarmează, (sic) / Și spre distrugerea lumii, (sic) / Idei negre promovează.” E cam prea mult pentru ceea ce poate suporta o singură strofă. Puneți-vă la punct cu gramatica, citiți cît mai multă poezie bună și apoi... mai încercați.

DARIAN ACHIMESCU, anul III Mecanică agricolă. Drumul spre Poezie trece mai întîi prin respectul față de actul de creație. Poeziile tale, notate pe file de agendă trezesc de la început suspiciunea. Mai tîrziu, reținerile se dovedesc a fi îndreptățite. Ceva mai bine în „Protest” și „Tu” (unde inspirația venind de la Dorina, nici nu e de mirare...).

DELIA TULBURE, anul V. Medicină Generală — Ironică, năzdrăvană, sprintară, nicidecum plictisitoare, rămîneți în continuare cea mai simpatică cititoare a noastră. Vă invităm în redacție.



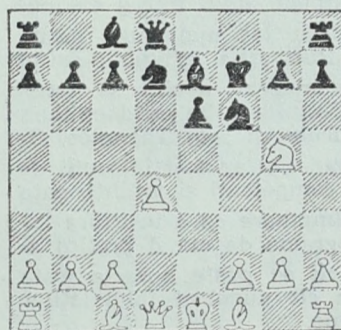
Mereu pusă în umbră (ladies first), controversată uneori și trecută cu o condamnabilă ușurință pe un plan secundar al discuțiilor cotidiene, creația de mode în vestimentația masculină „supraviețuiește” totuși datorită încăpătînării bărbaților de a nu ceda în fața eternului feminin. Iată de ce astăzi ne-am propus să reconsiderăm, în domeniul modei, poziția sexului vitregit.

Un adevăr arhicunoscut confirmă tendința actuală a modei masculine de a „merge” spre clasic. Linia hainei e mai lungă, ușor cambrată în talie, iar reverul îngust și ornamentele cu tighele ocupă atenția tuturor creatorilor în domeniu. Pantaloni adoptă aceeași tendință retro, îngustîndu-se jos, chiar pînă la 16 cm, cu o linie urmînd alura corpului. Sînt preferate stofele uni. Culorile pastel, cum ar fi grenă, mov, bleu deschis sau crem (culoarea untului) tind să devină preferințele tinerilor în orice ocazie, alternativa culorilor închise rămînînd doar ceremoniilor.

În ce privește moda de fiecare zi, se imbină fericit eleganța cu practicul. Jachetele „trei sfert” pe linia sport, cu buzunare aplicate, cu platcă sau garnitură de tighele, avînd același rever scurt și îngust sau guler pe gît, sînt ideale prezente în moda primăverii 1984. Pantaloni anilor '30, caracterizat de lucrătura mai bogată în șolduri și o îngustare foarte pronunțată jos, redevine o certitudine.

În final vă dezvălui și un mic secret: sînteți moderni și dacă știți să vă încadrați în modă

CIPRIAN ALIC



Uros

Iată o întîmplare interesantă petrecută în timpul unui simultan oferit de marele maestru E. Bogoliubov. Una dintre partide, pe care o juca cu o tînră fată (Bogoliubov cu albe) s-a desfășurat astfel:

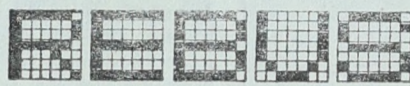
1. e2—e4 e7—e6; 2. d2—d4 d7—d5; 3. Cb1—c3 d5:e4; 4. Cc3:e4 Cb8—d7; 5. Cg1—f3 Cg8—f6; 6. Ce4—g5 Nf8—e7; 7. Cg5:f7 Re8:f7; 8. Cf3—g5+ (vezi diagrama).

Tînră se afla la mutare. Cînd maestrul s-a apropiat de masă, tînră jucătoare, dorind să cedeze, i s-a adresat astfel: „Ce mai pot face? Cred că trebuie să cedez partida. După 8... Re8 sau 8... Rf8; 9. C:e6 pierd dama. După 8... Rg6; 9. Nd3+ urmează mat. În schimb, după 8... Rg8 îmi luați pionii e6, c7 și turnul a8 cu calul.”

Zîmbind, Bogoliubov i-a răspuns: „Nu doriți să schimbăm piesele?”

Tînră a acceptat propunerea încîntată și partida a continuat astfel (de data aceasta Bogoliubov cu negrele): 8... Rf7—g8; 9. Cg5:e6 Dd8—e8; 10. Ce6:C7 Ne7—b4! mat.

DEZSI ALEX. BENEDEK



concurusul revistei

ETAPA A V-A

1. ALIMENTARĂ

(Monoverb eliptic anagramat:

(4)+4=7)

PUȘTI

(8 puncte)

2. CARTE DE VIZITĂ (7, 8)

Prin anagramare veți afla ocupația și localitatea în care își desfășoară activitatea posesorul cărții de vizită.

(6 puncte)

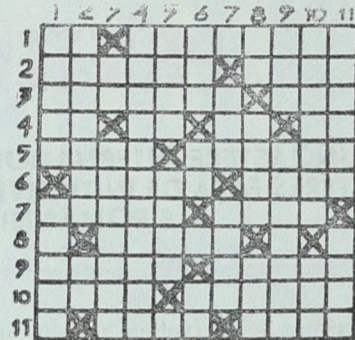
ION STRĂTUȚ, Mediaș

Probleme propuse de IUSTIN BUȘE, cercul rebușist Alma Mater al Casei de cultură a studenților

3. SCRITORI ROMĂNI DE ALTA EXPRESIE

ORIZONTAL: 1) La început Celan! — Unul dintre inițiatorii clasicismului în literatura rusă, autorul a nouă satire, printre care „Minții mele” sau „Celor care hulesc știința” (1708—1744; Antioh). 2) Scriitor și filozof român (n. 1907, Cernavodă), teoretician al mitului și al permanenței sale în lumea modernă (Mircea) — Fiul lui Mihai. 3) A debutat editorial în 1982 cu romanul „Copilul nimănui” despre care Saint-Beuve scria în „Le Figaro” din 18. VII. 1829 că este „...o carte care uimește, amuză și subjugă prin finețe și aciditate, prin sinceritate și duiosie.” (1804—1886; Alecu) — Industria tehnico-medicală. 4) Afară de la început! — Temel — „Un... mare”, una din năvele lui Mircea Eliade — Cură! 5) Invitație nepoliticoasă (2 cuv.) — Președintele Federației Internaționale de Marketing, despre care, prefațîndu-i volumul „Idealuri și destine”, Zoe Dumitrescu-Bușulenga afirma că este „un român profund atașat de trecutul istoric al României, limbii materne, admirator al realităților românești de azi.” 6) Supărare (reg.) — Element de compunere care înseamnă „drept”. 7) Bine cunoscut — Plante erbacee aromatice cu frunze ascuțite. 8) Autorul primei opere dadaiste „La première Aventure Céleste de M. Antipyrine” (Tristan). 9) Loc cu copaci rari — Țară asiatică unde și-a făcut studiile Mircea Eliade la Calcutta și Benares. 10) Prezentă toată lumea — Volum de versuri apărut la Ed. Gallimard, 1942, sub semnătura lui Pius Servien (Puiu Șerban Coculescu). 11) „... — nemurire și libertate” volum semnat de Mircea Eliade — „... Thüringer”, roman aparținînd lui Panait Istrati.

VERTICAL: 1) Activitatea sa a fost încununată cu prestigioasele premii „Bremer” pentru literatură în 1958 și „Büchner” în 1960 (Paul) — „Insula...”, volum de teatru aparținînd scriitoarei Lucki Galaction (nom.). 2) „Lacul cu...” (1957), carte cuprinzînd amintiri din călătoriile în Africa făcute de Mihai Tican-Rumano (sing.) — Alecu Leonard. 3) Eu din cronici — Roman scris în 1933 de Mircea Eliade. 4) Diplomat și subtil poet de limbă franceză (1874—1949), membru în „L'Académie des Poètes de Langue Française — Ronsard” (Scarlăt). 5) Revistă pe care începînd din 1936 a editat-o de unul singur Miron Grindea, „cea mai remarcabilă performanță publicistică a unui singur om”, cum reamăra în 1979 „The Times” — Insoțitor moto. 6) Virf în Alpii elvețieni — Delia Zîncă — Prima vorbă. 7) „Inimă și...” volum de proză (1851) aparținînd lui Alecu Leonard — Povîrniș, deal (rar). 8) Conținutul unei temei — Morsor fără suflet! — Mititelul Nicolae! 9) „Douăsprezece... de capete de vită”, altă lucrare a lui Mircea Eliade — A



publicat în 1954 la Londra primul studiu în volum despre dansurile românești, „Dances of Romania”, iar în anul 1967 prima ediție integrală a operei lui Urmuz în limba engleză (Miron). 10) „Gorki al Balcanilor”, cum l-a numit Romani Rolland (1884—1935; Panait) — Tip. 11) Nume pe care Miguel Unamuno l-a adăugat într-un cîntec gitan numelui călătorului român Mihai Tican — „...căpitanului”, o altă năvelă scrisă de Mircea Eliade.

DICTIONAR: ITM, NAMA, NER, BAIR, MAOR

IUSTIN BUȘE

SOLUȚIILE PROBLEMELOR DIN ETAPA A IV-A

1. DIN LUMEA BASMELEOR. Orizontal: Balerină — Cai — Ali Baba — Gale — Rba — Capre — Iz — Bancă — I — Rini — Actori — Sită — Ca — R — Inelați — Ozana — Otar — L — Tărîmuri — Ise — Păsărilor — An — Satana — Astru — Ado — Tna — Arat — Tașcă — Rănică. 2. PISCICOLĂ. (virgulă) — zvirlugă. 3. TURISTICĂ. Un itinerar care-i plăcu.

CLASAMENT

1. (2). MARIUS TILINCA (Electrotehnică, anul IV) — 100,5 p. (71,5+29); 2(4). Ion Balaci (Mecanică, V) — 97 p. (67,5+29,5); 3(5). Alexandru Ciucaș (Electrotehnică, III) — 96 p. 67+29); 4(6). Dorin Ileş (Electrotehnică, I) — 83,5 p. (66+17,5); 5(9). Ana-Maria Vlad (Tehnologie chimică) — 80 p. (59+21); 6(7). Christine Schön (Medicină generală) — 78 p. (63+15); 7(12). Iulia Csatlos (Științe economice) — 75 p. (53+22); 8(1). Ioan Docleanu (Științe ale Naturii) — 73,5 p. (73,5+); 9(3). Delia Tulbure (Stomatologie) — 71 p. (71+0); 10(19). Gheorghe Crăete (Construcții) — 63 p. (34,5+28,5).

Cifrele din prima paranteză indică locul ocupat după etapa anterioară, iar cele din paranteza a doua punctajele după etapa a treia, la care s-au adăugat punctele obținute în etapa a patra.

Termenul de expediere a răspunsurilor: 10 mai 1984.

ȘTEFAN RUSNEAC-OBLEA, Simeria. Vom da curs solicitării dumneavoastră în numărul următor de revistă.

top20

1. SLADE — My, oh, My. 2. QUEEN — Radio Gaga. 3. TOTO COTUGNO — Serenata. 4. SNAP — Sommer, Sonne, Sand und Meer. 5. TACTIC — Video. 6. MAYWOOD — Poquito mas de amour. 7. B.Z.N. — Sheila. 8. SHAKIN' STEVENS & BONNIE TYLOR — Rockin' Good Way. 8. INGE BRUCK — Komm wir gehn auf die Reise. 10. DANIEL — Lola. 11. MUSICAL YOUTH — Watcha Talking Bout. 12. SARAGOSSA BAND — Save Me. 13. PUPPO — Invence niente. 14. THEY JONES — Hey Tonight. 15. RENEE & RENATO — Renee, Renee. 16. PAUL McCARTNEY — So Band. 17. EASY CONNECTION — To sorrento. 18. OLIVIA N. JOHN & JOHN TRAVOLTA — Take a Chance. 19. MATCH BOX — Buzz, Buzz a Diddle It. 20. SARAGOSSA BAND — Mosquito.

Așteptăm în continuare scrisorile voastre cu noi propuneri în vederea întocmirii clasamentului celor mai bune melodii difuzate în fiecare vineri, între orele 14 și 15 la Radio Student.

Realizatori:

VICTOR SPIRACHE
NELU MUNTEANU

ROMÂNIA — PACE, COOPERARE, PRIETENIE

RECUNOAȘTERE INTERNAȚIONALĂ ȘI LARG INTERES FAȚĂ DE INITIATIVELE DE PACE ALE ROMÂNIEI

Recent, la Bruxelles a avut loc reuniunea Comitetului Internațional pentru Securitate și Cooperare în Europa — C.I.S.C.E. — consacrată examinării stadiului actual al situației de pe continent, al problemelor destinderii, securității și cooperării europene și al perspectivelor reuniunii de la Stockholm. Reprezentanții celor 24 de state membre, ai comitetelor naționale pentru pace, precum și reprezentanții unor organizații internaționale și-au exprimat îngrijorarea față de deteriorarea accentuată, din ultima perioadă, a situației internaționale, față de pericolul ce planează asupra continentului european ca urmare a amplasării rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune.

Participând la discuții, reprezentantul român a prezentat pe larg poziția României, a președintelui Nicolae Ceaușescu privind necesitatea opririi agravării situației internaționale, propunerile și inițiativele concrete ale țării noastre vizând încetarea cursei înarmărilor, înfăptuirea dezarmării, întărirea securității și a păcii mondiale.

Opinia publică mondială a luat cunoștință de Apelul Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România adresat Sovietului Suprem al U.R.S.S., Congresului S.U.A., parlamentelor din țările europene pe teritoriul cărora se amplasează rachetele nucleare cu rază medie de acțiune, parlamentelor din celelalte țări europene și Canada, adoptat la 24 martie 1984, adoptat și difuzat ca document oficial al Conferinței pentru dezarmare de la Geneva. Pornind de la marea răspundere pe care parlamentele o au în fața propriilor popoare — ca reprezentante ale voinței acestora — Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste organizarea unei întâlniri a reprezentanților parlamentelor din țările Europei, precum și S.U.A. și te România a propus, așa cum este cunoscut, or Canada pentru a dezbate situația extrem de gravă care s-a creat pe continent și pentru a formula și propune căi și soluții care să ducă la oprirea amplasării rachetelor nucleare americane în unele țări vest-europene și a aplicării contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică, la reluarea negocierilor dintre U.R.S.S. și S.U.A. în vederea ajungerii la acorduri și înțelegeri privind încetarea înarmărilor nucleare, care să deschidă calea eliberării continentului de orice fel de arme nucleare.

La Geneva și Bruxelles participanții au apreciat în luările lor de cuvânt, din nou, poziția constructivă, realistă, marcată de un înalt spirit de responsabilitate pentru destinele umanității a președintelui Nicolae Ceaușescu, a țării noastre. Edificatoare este, în acest sens, declarația făcută de secretarul executiv al Conferinței Uniunii Interparlamentare de la Geneva, desfășurată în prima decadă a lunii aprilie, Rikhi Jaipol, reprezentant personal al secretarului general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, în cadrul conferinței:

„Inițiativa președintelui României, Nicolae Ceaușescu, a parlamentului român, merge în direcția cea bună. Ea vizează, în mod evident, crearea unui climat de negociere mai bun. Iar acesta este, de fapt, lucrul cel mai necesar în prezent, deoarece în absența încrederii reciproce convorbirile nu vor conduce la nimic. Când doi oameni politici intră într-o sală de negocieri și afirmă reciproc: „Nu am deloc încredere în tine“, atunci tratativele vor intra într-un impas total. De aceea, primul lucru ce trebuie realizat este restabilirea încrederii reciproce. Aceasta este în esență o necesitate politică, iar inițiativa președintelui României, a parlamentului român are ca obiectiv crearea unui climat de negociere mai bun. Exprim speranța că această inițiativă va fi încununată de succes. Dacă se va întâmpla astfel, atunci toate popoarele lumii vor fi ferice.“

asist. ing. DAN DUBINA ■
vicepreședinte al Consiliului U.A.S.C.
din C.U. Timișoara

Sonata lumii

Kiev: LA VRA PECHERSK *)

Resurecția labirintului

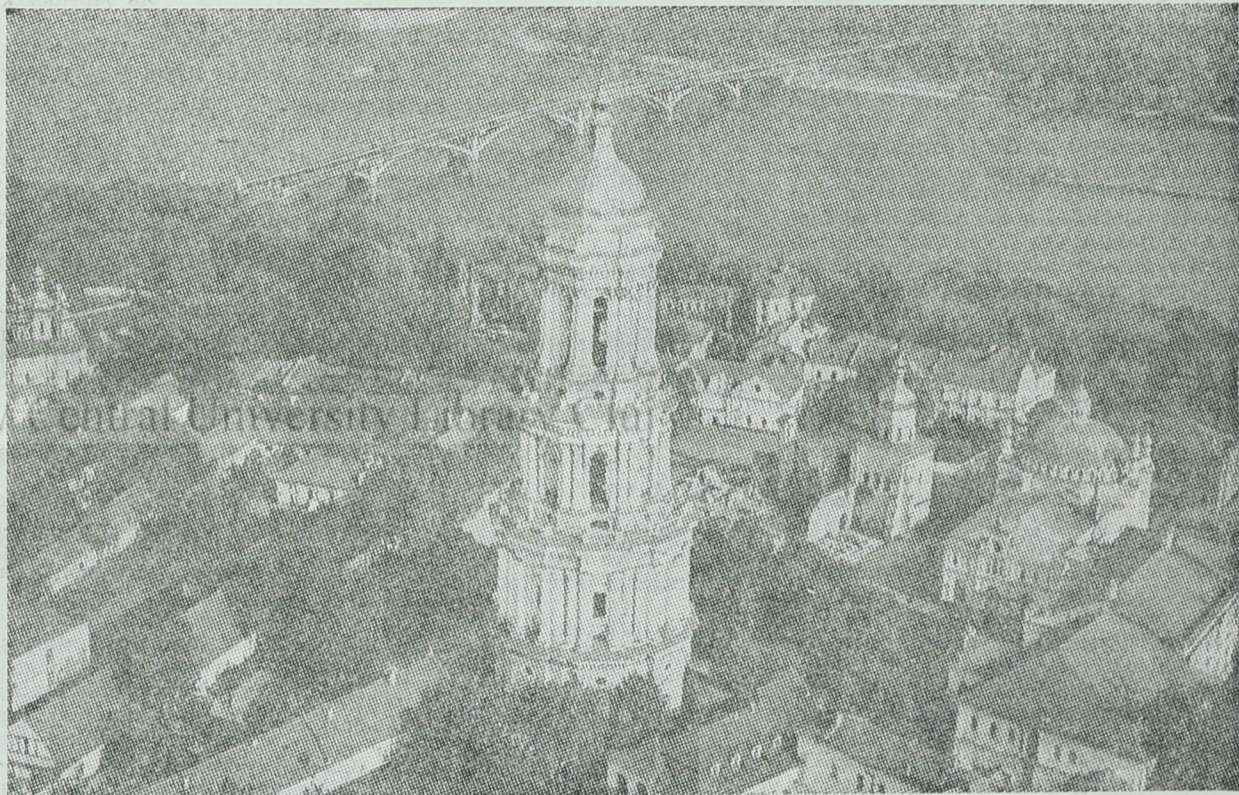
După ce ghidul nostru translator a reușit rara performanță de a-l înmormînta în incinta aceleiași biserici de trei ori pe Petru I și de două ori pe mama lui Petru I, am rugat-o pe Vera, ghida noastră sovietică, să relateze totul în engleză și am început să traduc: „Între locurile demne de văzut în Kievul cu o istorie de 1500 ani Muzeul Național de Istorie și Cultură „Lavra Pechersk“ ocupă un loc privilegiat. El atrage anual aproximativ 1 milion 500 de mii de vizitatori din străinătate și din U.R.S.S. Mulțimea acestor vizitatori este fascinată de extraordinara frumusețe a edificiilor cu cupole aurite, ridicându-se deasupra dealurilor povărnite de pe malul drept al Niprului, și de ansamblurile arhitectonice neprețuite...“

De fapt, complexul Lavra este format din două labirinturi: unul terestru (zidurile groase înconjurînd o suprafață de mai multe hectare, pe care se află concentrate o mulțime de biserici, turnuri, catedrale, foste reședințe ale preoților și chilii ale monarhilor) și altul subteran (sutele de metri de galerii — catacombele). Principalele motive ale pelerinajului actual sînt fascinația grandorii, în speță a aurului și nevoia irepresibilă a omului mo-

tinată. Deosebirea dintre galbenii negustorilor și opulența mănăstirii era una de puritate. Și deosebirea aceasta trebuia să fie clară pentru neofiți. „Tot ce îmi aparține este pur“ — pare a fi apostolatul predilect al clerului. „Și singura sursă de puritate este atingerea sanctității.“ *Mutatis mutandis*, creația meșterilor de odinioară capătă astăzi semnificația unui avertisment involuntar adresat cupidității.

Într-o cronică a mănăstirii scrisă de călugări în secolul al treisprezecelea se menționează că „prinți și boieri vin și aduc o mare parte a averilor lor pentru alinarea fraților de credință și înfrumusețarea mănăstirii. Alții donează chiar sate întregi pentru întreținerea bisericilor mănăstirii și a fraților lor.“

În mijlocul tuturor acestor minunății — fiecare biserică, fiecare altar, fiecare iconostas este o bijuterie de o personalitate distinctă — am totuși vaga senzație că Arta a fost obligată să coboare în stradă și să se dăruiască trecătorilor. Iar seara se transforma într-o amantă docilă ce intra, lipsită de pudoare, în dormitorul Primului Prelat. Pen-



KIEV: 1500 ani de istorie

dern de a trăi din cînd în cînd „senzații tari“. Moartea însăși îmbracă de multe ori haina de surrogat „shocking“.

În perioada ultimelor două secole obsesiile mistice, triumfătoare de-a lungul unui întreg ev mediu, au început să cedeze tot mai mult pasul. Fosta Meccă a Vechii Rusii și-a schimbat astfel destinația, devenind un muzeu capabil să satisfacă pasiunile vremii. Cultului religios, dominant, i-au luat locul cultul aurului și zeul Thanatos. Oficiantii credinței în Dumnezeu au fost înlocuiți de ghizi turistici operativi, competenți și grăbiți, gata oricînd să-ți vină în întîmpinare cu o înșiruire întregă de date, cîte kilograme de metal prețios acoperă cutare turn, la cît se poate aprecia fosta bogăție a mănăstirii, la cît numărul înhumaților din galeriile subpămîntene.

Pătrundem în labirintul pămîntesc prin Biserica-Poartă a Sfintei Treimi. Deasupra intrării o frescă înfățișează motivul biblic al izgonirii cămătarilor și negeustorilor din templu. Mănăstirea, cu bogățiile ei greu de închipuit chiar și pentru vremurile de altădată, nu putea accepta rivali întru strălucire. Măreția ei trebuia să fie unică și neîn-

tru pelerinii aflați în căutarea iertării ce se îndreptau în număr mare spre Lavra din toate părțile Imperiului Țarist, operele de artă reprezentau un mijloc puternic de fortificare a credinței. Pentru masa de oameni needucați, opirmați, privați de libertăți, splendidele coruri și dangătul clopotelor, riturile ceremoniale și liturghiile aduceau edenui visat pe Pămînt.

Astăzi descoperim arta redevenită ea însăși agent purificator, suferind așadar o mutație către sensurile catharsisului aristotelic. Îndoiala cu privire la creația divină, a sădit-o probabil domnul Théophile Gautier atunci cînd a îndrăznit să sugereze că Dumnezeu nu ar fi decît primul poet al lumii.

Dar, cum spuneam, Arta continua să se afle în conul de umbră al strălucirilor ce fura ochii și simțirea.

HARAI ZIMMERMAN ■

*) În limba greacă lavra înseamnă „stradă“ sau „cartier“ și termenul a fost utilizat încă din secolul al șaselea pentru a desemna marile mănăstiri din Est. Numele Pechersk derivă de la catacombe (pechera semnificînd „grotă, poșteră“).

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Redactor șef: RADU CIOBOTEA
Redactor șef-adjunct: HARALD ZIMMERMAN
Secretar responsabil de redacție: DANIEL KENST
Secretar de redacție: DAN PAMPU
Redactori: CIPRIAN ALIC, VASILICĂ ANCUȚĂ, DANIEL BUMB,
DAN PĂRVELESCU, GERLINDE POLEN, LUCIAN RISTEA
Grafică: TUDOREL ILIE Fotoreporter: ADRIAN IOANAȘ

ADRESA REDACȚIEI:

Casa de cultură a studenților, Dr. Trarescu nr. 6,
camera 102, telefon: 1.49.07, (ședințe: luni și joi
ora 20,30).

TIPARUL: I.P. „BANAT“ TIMIȘOARA